

Ñ'oom cantyja na tco'na' nty'iaa' Juan

'Naaⁿ na t'moⁿ Jesucristo na quia nluii

¹ Ñ'oommeiⁿ tquiaa Ty'oots'om nnom nquii Jesucristo na jom ca'mooⁿ joona' ndaq nquiee nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnoom. Ñequio 'ndyoo ángel cwentaaⁿaⁿ seica'mooⁿ ñ'oom'ñeeⁿ nooⁿ ja Juan na mandi'ntjoⁿya nnoom. Ee joo ñ'oommeiⁿ cwila'neiⁿna' cantyja na jnda teicandyoo' na nluii.

² Jo' chii mamacwji'yuu'ndyo ñ'oomeei'na t'moⁿ Ty'oots'om nooⁿ ñequio Jesucristo. Macwji'yuu'ndyo cha'tsoti na tco'na' na nty'iaya ndo' na jndiiya.

³ Matio'naa'ñe Ty'oqts'om juu ts'aⁿ na mat-sei'naa'ñl'oommeiiⁿ cantyja chiuu cwii nndyona', ndo' mati joo nn'aⁿ na cwindye ndo' cwila'we joona' naquii' n'om. Ee jndä mawaa xjeⁿ na nluii cha'xjeⁿ na cwit'mooⁿ ñ'oommeiiⁿ.

*N'oom na to'ñoom ntquiee' ntmaa^{n'} nn'aⁿ na
macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n'}aⁿ*

⁴ Ja Juan matseicwanqⁿ ñ'oommeiiⁿ ndaa^q' 'o na
cwiluiindyo' ntquiee' ntmaaⁿ nn'aⁿ na macwjí'
Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ na m'aⁿyo' ndyuua Asia.
Cato'ñoom'yo' naya na matseixmaaⁿ ñequio juu na
tjañomtiuu na mañequiaaⁿ quii' ts'om ts'aⁿ. Nqueⁿ
na m'aaⁿ ndo' m'aaⁿñê ndo' tyom'aaⁿ cwitjoocheⁿ
na nncuuaa tsjoomnancue ndo' nncwjee'l'nnaaⁿaⁿ

ndo' mati cantyja 'naaⁿ ntquiee' Espíritu na m'aⁿna
jo nnom tio na wacatyeen.

⁵ Ndo' mati quiaa Jesucristo na nla'xmaⁿ'yo' joo
naya'ñeeⁿ. Jom cwiluiñê na macwji'yuu'ñê ñ'oom
na mayuu' ndaaya, ndo' jom ts'aⁿ najndyee na
tando'xco na tue'. Cwiluiñê na matsaⁿtjoom
cha'tsondye nn'aⁿ na cwiluiitquiendye ndaq^a nn'aⁿ
tsjoomnancue. Nqueⁿ na jeeⁿ candya' ts'oom jaa
ndo' ñequio nioom'm na tcwe'tmaaⁿjaa jnaaⁿya na
waa.

⁶ Jndq^a tqueeⁿ jaa na t'maⁿ cwiluiindy^o na
m'aaⁿya nacie 'naaⁿ! Ty'oots'om. Ndo' tqueeⁿ
na cwiluiindy^o ntyee na cwindyaⁿntjooⁿya
nnom Ty'oots'om na juu cwiluiñe Tsotyeeⁿ.
Catseit'maaⁿ'ñena' jom ndo' caluiit'maⁿñê
cantyjati najndeii na matseixmaaⁿ cha'waati
na yo. Amén.

⁷ Queⁿ'yo' cwenta, manncwjee'cañoom Cristo
ñequio nchQUIU. Ndo' cha'tsoti nn'aⁿ nnty'iaa jom,
ndiñ'eeⁿ nn'aⁿ na jla'jomndye na tueeⁿeⁿ. Ndo'
cha'tso ntmaaⁿ na cwii cwii nnom nn'aⁿ, jndeii
nla'xuaana na chjoo' n'omna quia na nnty'iaana
jom. Maxjeⁿ nntseicandaq^a'ñena' na ljo!. Amén.

⁸ "Ja cwiluiindy^o Alfa ñequio Omega. Ja maxjeⁿ
m'aaⁿya najndyee ndo' na macanda^a." Luala'
matso nqueⁿ na matsaⁿtjoom cha'tso. Nqueⁿ
na m'aaⁿ ndo' m'aaⁿ ndo' maxjeⁿ ñet'oom ndo'
nncue'ntyjo na nncwjee'cañoom. Nqueⁿ na cwilui-
ñê na cha'tso najndeii matseixmaaⁿ.

Tco'na' nnom Juan na nty'iaaⁿ'aⁿ Cristo

⁹ Ja Juan na cwiluiindy^o nn'aⁿ'yo' tjom na
cwiwin^ony^a nawi' ñ'eⁿndy^o', ndo' tjom na
cwitue'ndyocjaaya nnom Ty'oots'om. Ee nquii

Jesucristo mañequiaaⁿ na tjom m'aaⁿya na ticationm n'ooⁿya. Ja tyom'aa^rjnaⁿya ndyuaaxeⁿncwe na jndyuna'. Patmos nc'e na tyoñequia ñ'oom' Ty'oots'om ndo' na tyocwji'yuu'ndyo cantyja 'naan'ⁿ Jesús.

10 Juu xuee na cwila't'maaⁿndyo nqueⁿ na cwiluiñê na matsa^lntjoom jaa, m'aaⁿya nacje 'naan'ⁿ Espíritu Santo ndo' t'mo^qn cwii na tco'na' nooⁿya. Jndiiya na jndeii teic'uua na seineiⁿ ts'aⁿ jo naxa^la cha'cwijom jndyee' ntu.

11 Tso nooⁿ:

—Ja maxjen m'aaⁿya najndyee cwii tjoochen na nncuaa tsjoomnancue ndo' jom'aaⁿtyaya meiiⁿ na tacuaana'. Cwa, catseiljei'tcuundyu' cantyja na manty'ia' njom'. Catsa' libro, ndo' catseicwanom' juuna' ndyuaa Asia ntquiee' tsjoom na m'aⁿ nt-maaⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ. Cjaana' tsjoom Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, ñequio Laodicea.

12 Quia jo' taquaⁿx^la cha ya nnty'iaya 'ñeeⁿ juu matseineiⁿ ñ'eⁿndyo. Ndo' quia na jnd^ltaquaⁿ, nty'iaya ntquiee' xjo s'om cajaⁿ na cwicañjoom' nlca.

13 Xcwe quii'ntaaⁿ ncjo'ñeeⁿ nty'iaya meintyjee' nqueⁿ na matseijomna' cha'cwijom ts'aⁿ jom. Cwenⁿ cwii liaatco xjeⁿ nomtyuaachen. Ndo' tsei'jñaaⁿ chu'tyeⁿ cwii 'naⁿ na tuii ñ'eⁿ s'om cajaⁿ.

14 Sooxqueen canchii'na' cha'cwijom soo' catsmaⁿ canchii', ndo' cha'na canchii' tsaaⁿ. N'omnnoom xueena' cha'cwijom chom.

15 Nc'eeⁿ caxueena' cha'na colo na matseixmaⁿ s'om wee quia na je'ndyo jlui'na' naquii' chom, ndo' seilju'ya ts'aⁿ juuna'. Ndo' c'uua na mat-

seineiiⁿ cha'cwijom c'uaa quia na cwicwjee' jndaa.

¹⁶ Ts'ooⁿ ntyjaya too'ndye ntquiee' cancjuu ndo' quii' 'ñom macalui'nom cwii xjo na we ntyja taa. Ndo' jeenⁿ caxuee nnoom cha'na xueeñe ñe'quioom' na quiajmei^{n!}

¹⁷ Quia na nty'iaya jom, tioondyo jo nc'eeⁿ cha'cwijom ts'oo ja. Ndo' teicaljoom ts'ooⁿ ntyjaya nacjoya, tsoom nooⁿ:

—Tinty'ue!. Ee maja na m'aaⁿya najndyee cwii tjoocheⁿ na nncuaa tsjoomnancue ndo' jom'aaⁿtyaya meiiⁿ na tacuaana!.

¹⁸ Ja cwiluiindyo na wando'a. Ndo' meiiⁿ na jndä t'io sña je' m'aaⁿya na ticantycwii na wando'a. Cha'tso nn'aⁿ na cwiwje m'aⁿna nacje 'naⁿya ndo' mati Hades yuu meindoo' l'oo.

¹⁹ Cwa catseiljei' cha'tso na maco'na' njom' na manty'ia', ñequio cha'tso na nlco'na' nnty'ia' na cwiluui je' ndo' na cwii nncjaalui.

²⁰ Je' nntsjoo ljo' ma'moⁿ ñ'oom wanty'iuu'waa cantyja 'naaⁿ ntquiee' cancjuu na nty'ia' na too'ndye ts'oo ntyjaya, ndo' ntquiee' xjo s'om cajaⁿ na cwicañjoom' nlca. Joo ntquiee' cancjuu'ñeeⁿ, jo' jo' ntquiee' ángeles na cwil'a cwenta ntquiee' ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ. Ndo' joo ntquiee' xjo s'om cajaⁿ na cwicañjoom' nlca, jo' jo' ntquiee' ntmaa^{n!} na^{n!}ñeeⁿ na la'xmaⁿ cwentaa' Ty'oots'om.

2

Ñ'oom cwentaa ntquiee' ntmaa^{n!}nn'aⁿ: Ñ'oom na tja tsjoom Éfeso

1 Tsoti Jesús noon:

—'U Juan, catseiljei' ñ'oommeijⁿ, catseicwanom' joona' na m'aaⁿ ángel na mach'ee cwenta tmaaⁿ' nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿ'aⁿ na m'aⁿ tsjoom Éfeso. Catsu': "Nmeiiⁿ ñ'oom na matseinaⁿ nnco na too'ndye ntquiee' cancjuu ts'oo ntyjaya. Ja m'aaⁿya quii'ntaaⁿ ntquiee' xjo s'om cajaⁿ na cwicañjoom' nlca:

2 Mantyjiiya chiuu waa ts'iaaⁿ 'naⁿya na cwil'a'yo', ndo' cantyja na cwila'jndaⁿyo' na tica'ndyenc'uaa'ndyo'. Mantyjiiya na ticuaaya nQUIU'yo' cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ na tia nn'aⁿndye. Ndo' jnda jliu'yo' chiuu laxmaⁿ nn'aⁿ na cwe' cwil'aya na cwiliuindye apóstoles, jnda jliu'yo' na cantundye naⁿñneeⁿ.

3 Ntyjiiya na t'maⁿ n'om'yo' ndo' na cwila'quii n'om'yo' meiiⁿ t'maⁿ nawi' cwiwi'nom'yo'. Meiⁿ t̄icwintqueñ'yo' na cwila'jndaⁿyo' na cwindye'ntjom'yo' noon.

4 Saq waa na ntyjiiya ñ'eⁿndyo': tacantyja'aⁿ n'om'yo' ja cha'xjeⁿ quia to'jndyee'yo' na jeeⁿ jnda nQUIU'yo ñ'eⁿndyo.

5 Cjaañjoom' n'om'yo' cha'tso na ñel'ajndyee'yo' ndo' je' tacol'a'yo', calcwe' n'om'yo'. Cal'a'nnda'yo' yuu na ya cha'xjeⁿ na ñel'a'jndyee'yo', Ee xeⁿ tical'a'yo' na ljo', quia jo' nncuacañooⁿya 'o ndo' nncwji'a xjo na ñjoom' sca quii'ntaaⁿ'yo'.

6 Saq waa cwii na jeeⁿ majo'ndyo cantyja 'naⁿ'yo'. M'aⁿ'yo' na jndoo'yo' ts'iaaⁿ na la'xmaⁿ nn'aⁿ tmaaⁿ' na jndyu nicolaítas, ndo' mati nnco jndoya ljo' na cwil'ana.

7 'Ñeeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaq̄a ntmaa^{n'} nn'aⁿ na m'aⁿ cwentaa' Ty'oots'om quia tso: 'Ñeeⁿ juu na jndaq̄a jnaⁿñe ñequio natia, nñequiaya na nlquii taa' ts'oom na mañequiaana' na wando' ts'aⁿ. Juu ts'oom'ñeeⁿ meintyjee'na' xcweya paraíso cwentaa' Ty'oots'om."

Ñ'oom na tja tsjoom Esmirna

8 Tsoti Jesús noqⁿ:

—Catseiljei' ñ'oommeiiⁿ, catseicwanom' joona' na m'aaⁿ ángel na mach'ee cwenta tmaa^{n'} nn'aⁿ macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n'}aⁿ na m'aⁿna tsjoom Esmirna. Catsu': "Ñ'oommeiiⁿ matseinaⁿ ja, na m'aaⁿya najndyee ndo' m'aaⁿya na macandā. Ja meiiⁿ na jndā t'iø saq̄ je' jndā mawando'xco.

9 Mantyjiiya chiuu waa na m'aⁿyo' ndo' nawi' t'maⁿ na cwiwinom'yo'. Ndo' ntyjiiya cantyja na wanty'iaandyo m'aⁿyo' saq̄ jo nnom Ty'oots'om laxmaⁿyo' na tyandyo'. Ntyjiiya ñ'oom wi' na cwilue nn'aⁿ nacio'yo'. Naⁿñeeⁿ tuiindyena na judíos saq̄ cantyja na cwil'ana mach'eena' na mei'chjoo nchii jo' joona. Joona la'xmaⁿna tmaa^{n'} nn'aⁿ na matseitjom Satanás cwentaa^{n'}aⁿ.

10 Tintyue'yo' cwii nawi' na manntjom'yo'. Ee queⁿyo' cwenta, mawaa xjeⁿ na cwantindyo' 'o nn̄tsa'yo' w'aancjo nc'e na taa' ts'om tsar'jndii. Ee ñe'caljeiiⁿ chiuu n'om'yo'. Nntjom'yo' nawi'ñeeⁿ cwii qui xuee saq̄ caljoo'ndyo'tyeⁿyo' na ñe'cwii cala'tiuu'yo' meiⁿ ñequio jo' cwje'yo', quia jo' ja ñequiaya na nnto'ñoom'yo' na ticantycwii na cwidando'yo'.

¹¹ 'Ñeeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaq^a ntmaa^{n'} nn'aⁿ na macwjⁱ! Ty'oots'om cwentaa^{n'aⁿ}: 'Ñeeⁿ juu na jndaq^a jnaⁿñe ñequio natia, juu na jndaq^a we ndii['] na nncue['] ts'aⁿ, xocat'uiina' jom."

Ñ'oom na tja tsjoom Pérgamo

¹² Tsoticheⁿ Jesú^s noqⁿ:

—Catseiljei['] ñ'oommeiiⁿ, catseicwanom['] joona['] na m'aaⁿ ángel na mach[']ee cwenta tmaa^{n'} nn'aⁿ cwentaa['] Ty'oots'om na m'aⁿ tsjoom Pérgamo. Catsu': “Luua ñ'oom na matsjoo^q nnco^q na maleiñ[']oⁿya xjo na t^aq^a we ntyja:

¹³ Mantyjiya chiuu waa na m'aⁿyo['] ndo['] na majo[']to cwic[']eⁿyo['] quii[']ntaaⁿ nn'aⁿ na matsq^antjom tsaⁿjndii. Ntyjiya na tyeⁿ cwilei[']ñ'om[']yo['] xueya ndo['] tyootjei[']ndyo['] cantyja na cwila[']yu[']yo['] ñ'eⁿndyo^q meiiⁿ na xcwe quii['] tsjom[']yo['] jla[']cuee['] nn'aⁿ ti[']x[']iaa[']yo['] Antipas. Jom ñequio na xcwee['] ts'oom tyocwji[']yuu[']ñê cantyja 'naⁿya ndaq^a nn'aⁿ na cwindye[']ntjom nnom tsaⁿjndii na maxjeⁿ mac[']eⁿ jo['] jo['].

¹⁴ Saq^a niom nt'om na ntyjiya ñ'eⁿndyo['], ee m'aⁿ cwantindyo['] 'o na cwilei[']ñ'om[']tyeⁿyo['] ñ'oom na t'moⁿ Balaam. Jom t'mooⁿ nnom Balac ñ'oom na s'aana['] na jla[']tjo^qndye nn'aⁿ Israel nnom Ty'oots'om. Ee tsoom na ya na cala[']t'maa^{n'}ndyena 'naⁿ na cwe['] nn'aⁿ nl'a. Ndo['] ya na nnc'oocatsa[']na sei[']ñeeⁿ. Ndo['] tsoom na maxjeⁿ ya na cwe['] nc'omyana ñequio nc'iaana.

¹⁵ Mati waa cwiichenⁿ na ntyjiya ñ'eⁿndyo['] na m'aⁿ nt'omndyo['] 'o na cwilei[']ñ'om[']tyeⁿyo['] ñ'oom

na cwit'mooⁿ tmaa^{n!} nn'aⁿ na jndyu nicolaítas, ndo' ñ'oom'ñeeⁿ jeeⁿ jndoya.

16 Jo' chii calcwe' n'om'yo'. Ee xeⁿ tical'a'yo' na ljo', tyuua' nncuäcañoⁿya 'o ndo' ñequio xjo na macalui' quii' 'ndyo nnts'aaya tia' ñ'eⁿ cwantindyo' 'o na cwito'ñoom'yo' ñ'oom'ñeeⁿ.

17 'Ñeeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaaⁿ ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji'. Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ. 'Ñeeⁿ juu na jndaaⁿ jnaⁿ ñequio natia, nñequiaya maná na nlcwa' na ticata'ljaan^{n!} nn'aⁿ. Ndo' nñequiaya cwii tsjoⁿ canchii' nnom. Nacjoo' juuna' nntseiljeixcoⁿ xueya ndo' meiⁿ cwii ts'aⁿ ticaljeii ljo' matso ljeii'ñeeⁿ, macandä nquii ts'aⁿ na nnco'ñom juuna' ntyjii."

Ñ'oom na tja tsjoom Tiatira

18 Tsoticheⁿ Jesús nooⁿ:

—Catseiljei'ti' ñ'oommeiiⁿ, catseicwanom' joona' na m'aaⁿ ángel na mach'ee cagenta tmaa^{n!} nn'aⁿ cagenta' Ty'oots'om na m'aⁿ tsjoom Tiatira. Catsu': "Luua ñ'oom na matseinaⁿ nncoⁿ na cwiluiindyⁿ Jnda Ty'oots'om. N'omnooⁿ jeeⁿ xueena' cha'cwijom chom, ndo' nc'q caxueena' cha'cwijom s'om wee na jndä seilju'ya ts'aⁿ.

19 Tcuu mantyjiiya chiuu waa ts'iaaⁿ 'naⁿya na cwil'a'yo' ndo' na wi' n'om' nc'iaa'yo' na la'xma^{n!}yo' na cwila'yⁿya n'om'yo'. Ndo' ntyjiiya na ya cwindye'ntjom'yo' nooⁿ ndo' na tica'ndyenc'uaa'ndyo'. Ndo' je' candaäⁿti waa na cwil'a'yo' naquii' ts'iaaⁿ 'naⁿya nchiiti quia tqⁿjndyee'yo'.

20 Saa waa na ntyjiiya ñ'eⁿndyo' ee cwiñe'quiandyo' na ma'moⁿ cwii yuscu ñ'oom na tis'a quii'ntaaⁿ'yo'. Jom cwe' matsoyaaⁿ na cwiluiñê ts'aⁿ na mañequeiaa ñ'oom' Ty'qots'om, saaq mach'eeⁿ cha'na tyoch'ee yuscu na jndyu Jezabel. Manquiu'nn'aaⁿ nn'aⁿ na cwindye'ntjom nooⁿ. Ee ma'moⁿ na wanaaⁿ na cwe' c'omyana ñ'eⁿ nc'iaana, ndo' na calat'maaⁿndyena 'naⁿ na cwe' nn'aⁿ nl'a, ndo' ya na catquiina sei' na ty'equeⁿ nn'aⁿ jo ndaqⁿ joona'.

21 Ndo' jndaqⁿ tquiaya na wanaaⁿ na calcwe' ts'oom jnaan'aⁿ, saaq tiñe'calcwe' ts'oom na cwe' m'aaⁿyaⁿ ñequio nn'aⁿ.

22 Queⁿ'yo' cwenta, ja nntseiquioⁿ cwii tycu w'ii nacjoom'm. Ndo' mati nquiee nn'aⁿ na cwe' m'aⁿya ñ'eⁿñê, nnts'aa na nntjoomna cwii nawi' t'maⁿ xeⁿ na ticalcwe' n'omna na cwila'jomndyena natia na mach'eeⁿ.

23 Ja nntseicwjaya cha'tso nn'aⁿ na cwi'oontyjo naxeeⁿeⁿ na cwiluiindye cha'cwijom ntseinaaⁿ. Ndo' na ljo' cha'tso ntmaan'ⁿ nn'aⁿ na macwjii'a cwentaya nliuna na ja ntyjiitcuundyoⁿ chiuu waa na matseitiuu ts'aⁿ ñequio chiuu waa na m'aaⁿ ts'om ts'aⁿ. Ndo' cantyjati na jndaqⁿ ñel'aⁿ'yo', malaa'ti' nñequiaya na nlo'ñom ticwiindyo' 'o.

24 Saq nt'omndyo' 'o na m'aⁿ'yo' Tiatira na tyoolajomndyo' ñ'oom na cwindye naⁿñeeⁿ, meiⁿ tyoowijndo' n'om'yo' ñ'oom'ñeeⁿ na cwiluena la'xmaⁿna' ñ'oom wanty'iuu' cantyja 'naaⁿ Satanás. Ndo' na luga' waa ticatioⁿtyaⁿ xuu nacio'yo'.

25 Saq macandaqⁿ matsjooⁿ na caljoo'ndyo' tyeⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ ñ'oom na mayuu' na

cwilei'ñ'om'yo', hasta xjeⁿ na nncuaya.

²⁶ Ndaq̃ joo nn'aⁿ na cwita'ntjom na ñe'cats'aa Satanás xjeⁿ joona ndo' cwiljoo'ndyetyeⁿna cantyja 'naⁿya hasta na macandq̃, nñequia najndeii na matseixmaⁿ na nntsq̃'ntjomna nn'aⁿ na cwii cwii ndyuua.

²⁷ Jndq̃ tquiaa Tsotyaya na nntseixmaⁿya na nntsq̃'ntjoⁿya. Cha'xjeⁿ na nntiuujndaq̃ xuaa na mmeiⁿ ts'aⁿ ts'ooml'eii'xjo, maluaa' nncu'xeeⁿ nn'aⁿ.

²⁸ Ndo' nñequiaya caxjuuncloo nnom tsaⁿ!ñeeⁿ.

²⁹ 'Neeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo'! ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaq̃ ntmaaⁿ nn'aⁿ na macwji! Ty'oqts'om cwentaaⁿ'aⁿ."

3

Ñ'oom na tja tsjoom Sardis

¹ Tsoticheⁿ Jesús noq̃ⁿ:

—Catseiljei'ti' ñ'oommeiiⁿ, catseicwanom' joona' nam'aaⁿ ángel na mach'ee cwenta tmaaⁿ nn'aⁿ na macwji! Ty'oqts'om cwentaaⁿ'aⁿ na m'aⁿ tsjoom Sardis. Catsu': "Luua matsjoo nncō na matseixmaⁿya ntquiee' Espíritu cwentaa' Ty'oqts'om ndo' ntquiee' cancjuu: Tcuu mantyjiiya chiuu waa ts'iaaⁿ 'naⁿya na cwil'a'yo' na m'aⁿ'yo' ndo' na waa ñ'oom cantyja 'naⁿ'yo' na jeeⁿ tando' n'om'yo', saaⁿ tiyuu!. 'O cwilaxmaⁿ'yo' cha'cwijom l'oo.

² 'O na m'aⁿ'yo' cha'cwijom na cwinda'yo', calcwiya n'om'yo'. Juu chjoowi' na ndi cwileiñ'om'yo', calajndq̃'yo' na nncjaanajndeina!. Ee mawaa xjeⁿ na ñe'cantycwii naya'ñeeⁿ

naquii' n'om'yo'. Ee maljeiya na tixcwe cwil'a'yo' jo nnom Tsotyaya Ty'oqots'om.

³ Quia jo' tye' cjaañjoom' n'om'yo' ñ'oom naya na jndaq to'ñoom'yo'. Calawe'yo' joona' ndo' calcwe' n'om'yo'. Ee xe' ticalajndaa'ndyo' na nnc'om'c'eendyo', mats'ia jo' nncuacañoo'ya 'o cha'wijom macwjee'cañoom tsancanch'ue quia tic'omc'eeñe ts'a'. Mei' xocala'nq'yo' ljo' xje' nncuacañoo'ya 'o.

⁴ Saq m'a'wantindyo' 'o tsjoom Sardis na tyoolacwajndiindyo' lia'yo' ñequio natia. Jo' chii nñequiaya liaa canchii' na nlcwee'yo' ndo' nnc'om'yo' ñ'e'ndyo ee la'xma'nyo' na nnnda'yo' joona'.

⁵ 'Nee' joo na jndaa jna'ndye ñequio natia, nntseicwaya liaa canchii' na'ñee'. Mei' tijoom catseicanduu'a ncueena nacjoo' libro na chuuna' ncuee nn'a' na ticantrycwii na cwita'ndo'. Ndo' nncwji' yuu'ndyo na cwiluiindyena cwentaya jo nnom Tsotyaya ndo' mati jo ndaq ángeles cwentaa'a'.

⁶ 'Nee' 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseinei' Espíritu Santo ndaq ntmaa'n' nn'a' na macwji' Ty'oqots'om cwentaa'a'."

Ñ'oom na tja tsjoom Filadelfia

⁷ Tsotiche'n Jesús noq'n:
—Catseiljei'ti' ñ'oommeii', catseicwanom' joona' nam'aa'ngel na mach'ee cwenta tmaa'n' nn'a' na macwji' Ty'oqots'om cwentaa'a' na m'a' tsjoom Filadelfia. Catsu': "Ja cwiluiindyø na lju' ts'oo'ndó' cwiluiindyø ñ'oom na mayuu'. Cha'xje' David tyowaa najnei' na tyotsa'ntjoom

cha'waa ndyuaa^{n'a}, mati ja matseixma^{nya} juu najndeii na mats^a'ntjom Ty'oots'om. Ee ja tseixma^{nya} na nñequiaya na wanaaⁿ na nncjaaquiee' ts'aⁿ cañoom'luee oo na ticwanaaⁿ. Nnc^o matseicanaaⁿndyo ndo' tjaan' ñeeⁿ juu nnda^a nntseicu'tyeⁿ. Oo matseicu'tyaⁿya ndo' tjaan' ñeeⁿ juu nnda^a nntseicanaaⁿñee. Luaa waa na matsjoo nnc^o:

⁸ Mantyjiya chiuu waa ts'iaaⁿ 'naⁿya na cwil'a'yo'. Cantly'ia'yo', jnd^a seicanaaⁿndyo cwii cha'cwijom 'ndyoots'a jo nda^ayo' cha nnda^a nntjei'yuu'ndyo' cantyja 'naⁿya, ndo' tjaan' ñeeⁿ juu nnda^a nntseicu'. Ee meiin' tit'maⁿ waa na jnd^ayo', sa^a cwilacanda^ayo' ñ'oomya meiⁿ tyootjei'ndyo' cantyja 'naⁿya.

⁹ Luaa waa na nnts'aaya. M'aⁿ nn'aⁿ tsjom'yo' na cwiluena na joona na mayuu'cheⁿ judíos na wi' ts'om Ty'oots'om. Sa^a cantyja na cwil'ana mach'eena' na tiyuu' na ljo'. Ñenquii'cheⁿ cantu cwila'neiⁿna, ee la'xmaⁿna tmaaⁿ cwentaa' Satanás. Jo' chii queⁿyo' cwenta, nnts'aaya na nnc'oontyjaan'a 'o na nnta'na cantyena jo nda^ayo'. Ndo' na nnc'oola'nqⁿna na ja m'aⁿya na candy^a ts'ooⁿya 'o.

¹⁰ Nc'e na cwiqueⁿyo' cwenta ñ'oome na tsjoo na tica'ndyenc'uaa'ndyo' meiⁿchiuucheⁿ na cwitjom'yo', jo' chii mati ja nnts'aa cwenta 'o juu xjen' quia na nlco'wi'na' cha'tsondye nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue.

¹¹ Queⁿyo' cwenta, matyuaa' nncuacañoⁿya 'o. Cha'tso naya na tseixma^{nya} na jnd^a to'ñoom'yo', tila'candy^aandyo' joona', cha' tints'aana' na ticanda'yo' cwii corona.

12 'Ñeeⁿ juu na cwinaⁿñe ñequio natia, ja nnits'aa na nljoo'ñetyeⁿ nacañoom' Ty'oots'om. Nntseijomna' tsaⁿñeeⁿ cha'cwijom cwii ta ts'oomx'ee wats'om cañoom'luee. Ndo' tijoom cwinncwji'na' juu jo' ee nquii Ty'oots'om cwentaya cwiluiñe wats'om'ñeeⁿ. Ndo' nntseiljeiya xueⁿ'eⁿ nacjoo' tsaⁿñeeⁿ ñequio xuee' tsjoom 'naaⁿ'aⁿ, majuu tsjoom Jerusalén xco. Tsjoom'ñeeⁿ nndyocuena' na nnaⁿna' cañoom'luee yuu na m'aaⁿ nqueⁿ na cwiluiñe cwentaya. Ndo' mati nntseiljeiya cwiichenⁿ xueya na xcona' nacjoo' tsaⁿñeeⁿ.

13 'Ñeeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaaⁿ ntmaaⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿ'aⁿ."

Ñ'oom na tja tsjoom Laodicea

14 Tsoticheⁿ Jesús noqⁿ:

—Catseiljei'ti' ñ'oommeiiⁿ, catseicwanom' joona' nam'aaⁿ ángel na mach'ee cwenta tmaaⁿ nn'aⁿ cwentaa' Ty'oots'om na m'aⁿ tsjoom Laodicea. Catsu': “Luua matsjooⁿ nncoⁿ na cwiluiindyoⁿ ñ'oom na mayuu' ndo' ñequii'cheⁿ macwji'yuu'ndyoⁿ ñ'oom na candaⁿaⁿ! Ñ'eⁿndyoⁿ ja s'aa Ty'oots'om cha'tso na tuii.

15 Ja mantyjiiya chiuu waa na la'xmaⁿyo!. Ticatseijomna' 'o meiⁿ cha'na ndaatooo teiⁿ, oo meiⁿ cha'na ndaatooo jmeiⁿ!. Toom cweⁿ m'aⁿyoⁿ na queeⁿya n'om'yoⁿ cantyja 'naⁿya quia jo' nntseijomna' 'o cha'na ndaatooo jmeiⁿ!. Oo toom cweⁿ candaⁿñ'eⁿ na l'oⁿyoⁿ ja quia jo' nntseijomna' 'o cha'na ndaatooo teiⁿ.

16 Saa nc'e na cwe' cwiljoyato n'om'yo' chiuu waa na m'aⁿ'yo', jo' chii matseijomna' 'o cha'cwijom ndaa na cwe' tue'ncue, meiⁿ tijmeiⁿ ndo' meiⁿ titeiⁿ. Na luala' waa na cwila'xmaⁿ'yo', maxjeⁿ nncwjii'a 'o cantyja 'naⁿya cha'xjeⁿ na macwjii' ts'aⁿ ndaaajnaⁿ quii' 'ndyoo.

17 Ee cwindu'yo': Jâ tyandyô, jndä teit'aa' 'naaⁿya. Meiⁿ cwii tjaa na cwimatseitjoona' jâ. Saa ticaliu'yo' na 'o la'xmaⁿ'yo' nn'aⁿ na nty'iaa'ndye. La'xmaⁿ'yo' nn'aⁿ na wi' cwitjoom, ndo' nn'aⁿ na jñeeⁿndye. La'xmaⁿ'yo' na nchjaan'yo' ndo' na ñecantsei'ndyo'.

18 Jo' chii matseijndo'a n'om'yo' na cal'uee'ndyo' naya na m'aaⁿya na matseijomna' juuna' cha'na s'om cajan' na cajndati, quia jo' nnc'om'yo' na mayuu'cheⁿ na tyandyo' jo nnom Ty'oots'om. Ndo' cal'ueendyo' liaa canchii' na m'aaⁿya na nlcwee'yo', quia jo' nntseicu'na' na jnaaⁿ'yo' na m'aⁿ'yo' na ñecantsei'ndyo'. Ndo' cal'uee'ndyo' ncheⁿ nasei na nnc'oocue n'omndaq'a'yo' quia jo' nleitquioo'yo' na nla'nqⁿ'yo' chiuu waa cantyja na m'aⁿ'yo'.

19 Cha'tso nn'aⁿ na candy^a ts'ooⁿya, quia cwila'tjoondyen^a macwaⁿya joona, ndo' matseisei'a joona quia na macaⁿna'. Jo' chii ñequii'cheⁿ c'om'yo' na cjoo' n'om'yo' cantyja 'naⁿya, ndo' calcwe' n'om'yo'.

20 Queⁿ'yo' cwenta, meintyjaq'a 'ndyooots'a ndo' macjoo'a juuna'. Xeⁿ m'aaⁿ 'ñeeⁿ juu na nndii na macwaⁿya, ndo' nntseicanaaⁿñê 'ndyooots'a, nncjoquia^a na nntseijomndyo ñ'eⁿñê. Nlcwaa'a ñ'eⁿñê ndo' mati nlcwaaⁿaⁿ ñ'eⁿndyo^a.

21 'Ñeeⁿ juu na jndä jnaⁿñê ñequio natia,

quia mawa'catyaⁿ tio 'naⁿya, nñequiaya na nncwa'catyeeⁿ na cañomya, cha'xjeⁿ ja jndā jnaⁿndyo ñequio natia ndo' jndā jndyocajmaⁿya nacañoom' Tsotyaya tio 'naaⁿaⁿ.

²² 'Ñeeⁿ 'o na ñe'candy'e'yo', candy'e'ya'yo' ñ'oom na matseineiⁿ Espíritu Santo ndaqⁿ ntmaaⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ."

4

Cwiwit'maaⁿñe Ty'oots'om cañoom'luee

¹ Jndā jndii ñ'oommeiⁿ, quia jo' tco'nnda'na' nooⁿ na nty'iaya cwii 'ndyoots'a na wanaaⁿ cañoom'luee. Ndo' jndiinnda'a na seineiⁿ juu na jndijndyaa na teic'uaa jndyee' cha'cwijom ntu, tso nooⁿ:

—Candy'o'waa' ñjaanⁿ, ndo' m'mooⁿya njom' chiuu waa na quia wjaaluiiti.

² Ndo' juu xjeⁿñeeⁿ m'aaⁿya nacie 'naaⁿ Espíritu Santo. Quia jo' nty'iaya na meintyjee' cwii tio cañoom'luee, wacatyeenⁿ cwii ts'aⁿ nacjoo' juuna'.

³ Jeeⁿ neiⁿncoo' caxueenñé. Juu jo' matseijomna' cha'cwijom tsjo^q jaspe ñequio cornalina na jeeⁿ wando' colo 'naaⁿna'. Tio'ñeeⁿ ndii'na' catsuut-soom'naⁿ na tseijomna' cha'na tsjo^q esmeralda na jeeⁿ neiⁿncoo'na'.

⁴ Ndo' ndiochen tio'ñeeⁿ meintyjee' nt'omcheⁿ ntquiuu nchoo' ñequiee ntio. Jo' jo' meindyuaandye ntquiuu nchoo' ñequiee nn'aⁿ na cwiluiitquiendye. Cwee'na liaa canchii' ndo' ñjom corona s'om cajaⁿ nqueⁿna.

⁵ Juu tio'ñeeⁿ na meintyjee' xcwe cwicalui' chom ntsuee ndo' c'uuaa cwila'naⁿna'. Ndo' jo nnom

tio'ñeeⁿ meintyjee' ntquiee' sca catsuu na cwiwix-
uee chom. Joo chom'ñeeⁿ cwiluiindy'e ntquiee'
Espíritu na cwiluiñe Ty'ooots'om.

⁶ Ndo' jo nnom tio'ñeeⁿ waa cwii ndaaluee na
jeeⁿ caxuee cha'na tsioo.

Ndo' ndiochenⁿ tio'ñeeⁿ m'aⁿ ñequiee naⁿ na
ta'ndo' na niom n'om ndaqana jo nanqueⁿ'na ndo'
jo ndaqana.

⁷ Juu tsaⁿ na wando' na nty'iajndyaqa, matsei-
jomna'jom cha'cwijom liom. Ndo' tsaⁿ na jndqwe,
matseijomna' jom cha'cwijom quioojndyo. Tsaⁿ
na jndqwe, matseijomna' nnoom cha'na nnom
ts'aⁿ. Ndo' tsaⁿ na jndqwe, matseijomna' jom
cha'cwijom cachi na mantyja.

⁸ Ndo' cha'tsondy'e joo naⁿñeeⁿ na ta'ndo',
niom yom yom lquiina. Cha'waandyena ñ'eⁿ
lquiina chuu' n'om ndaqana. Naxuee natsjom
tic'oomeintyjee'na na cwiluena:

Nquii Ta Ty'ooots'om matseixmañ'eeⁿ cha'tso
nnom najnda.

Lju'. Lju'. Lju' cwiluiñê.

Nqueⁿ m'aaⁿ nacjee' na jnañjndyeena'.

Maxjeⁿ m'aaⁿ ndo' m'aaⁿ ndo' nncue'ntyjo na
nncwjee'cañoom.

⁹ Joo ñequiee naⁿñeeⁿ na ta'ndo', cwilcwii'na
nquia Ty'ooots'om na wacatyeeⁿtio, jom na tjaa yuu
cantycwii na wanoom'm. Cwila't'maañ'ndyeena
jom ndo' cwiñe'quiana na quianl'uaaⁿaⁿ.

¹⁰ Quia na cwil'ana na ljo', quia jo' cha'tso
ntquiuu nchoo' ñequiee naⁿ na cwiluiitquiendye
cwita'na cantyena jo nnom nqueⁿ na wacatyeeⁿ

tio. Cwila't'maaⁿ'ndyena jom na tjaa yuu canty-cwii na wanoom'm. Cwitsaq'na corona 'naaⁿna jo nnom tio. Cwiluena:

¹¹ 'U Ta Ty'oots'oomyâ na t'maⁿ cwiluiindyu',
jeeⁿ matsona' na cwit'maaⁿ'ndyu'.

'U tijoom cantycwii cantyja najndu'.

'U sa' cha'tso na niom.

Tuiina' nc'e na l'ue ts'om' ndo' ndim'aⁿna' nc'e 'u.

5

Tsom na to'ñom Catsmaⁿ

¹ Ndo' nty'iaya cwii tsom na chu'l cwiina' na maleiñ'oom nqueⁿ na wacatyeen' nacjoo' tio. Ndii'na' ts'ooⁿ ntyjaya ndo' we ntyja teiljeiina'. Ndo' ntquiee' joo na tjata'tyeⁿna'.

² Ndo' nty'iaya cwii ángel na jeeⁿ jndeii ndo' jeeⁿ c'uua 'ndyoo na matseineiⁿ. Mawax'ee:

—¿'Ñeeⁿ juu tseixmaⁿ na nntseicanaaⁿñe yuu na ta'tyeⁿ tsomwaa ndo' na nntseicangⁿl juuna'?

³ Saa meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ c'oom na matseixmaⁿ na nntseicanaaⁿñe tsom'ñeeⁿ, meiⁿ ángeles cañoom'luee, meiⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue, meiⁿ añmaaⁿ nn'aⁿ na jndä tja na m'aⁿ tsjoom l'oo. Meiⁿ cwii na ndyee ndii'ndye joona tîcandaq' nty'iiaⁿ naquii' tsom'ñeeⁿ.

⁴ Jo' chii jeeⁿ tyot'iøo cwe' nc'e na meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ tseixmaⁿ na nntseicanaaⁿñe tsom'ñeeⁿ, meiⁿ na nnty'iiaⁿ naquii'na'.

⁵ Ndo' cwii nquiee naⁿ'ñeeⁿ na cwiluiitquiendye tso nooⁿ:

—Tant'ioo' ee m'aaⁿ nqueⁿ na jndä seityueen'eⁿ juu natia. Jom tseixmaaⁿ na nntseicanaaⁿñê cwii ndo' cwii ntquiee' joo na tjata'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ ndo'

nntseicanoo^{n'l'oo} juuna!. Jom matseicajndyuna'
Liom cwentaa' tmaa^{n'} nn'aⁿ Judá na cwiluiñê ts-
jaan David na jndyowicantyjoo!

⁶ Quia jo' nty'iaya cwii ts'aⁿ cha'cwijom catsmaⁿ
na jndä jla'cuee' nn'aⁿ. Meintyjee^{n'e} nacañoom'
tio qui'ntaaⁿ ñequiee naⁿta'ndo' ñequio nn'aⁿ na
cwiluiitquiendye. Jom niom ntquiee' ndei'jñee^{n'e}
ndo' niom ntquiee' n'omnnoom. Joo n'omnnoom
cwiluiindyena' ntquiee' Espíritu na cwiluiñê
Ty'oots'om na jñoom cha'waa tsjoomnancue.

⁷ Ndo' tjantyjaan'aⁿ nquii na wacatyeeⁿ tio.
To'ñoom tsom na ndii' ts'ø ntyjaya.

⁸ Ndo' jom na matseicajndyuna' Catsmaⁿ quia
jndä to'ñoom tsom'ñeeⁿ, quia jo' ñequiee naⁿ na
ta'ndo' ta'na cantyena jo nnoom ndo' majo'ti l'a
ntquiuu nchoo' ñequiee nn'aⁿ na cwiluiitquiendye.
Ticwiindyne naⁿtquie'ñeeⁿ maleiñ'oom arpa ñequio
waso s'om cajaⁿ na too'cheⁿna' ñjom suu. Suu'ñeeⁿ
tseixmaⁿna' ñ'oom ndyuee nn'aⁿ na cwiluiindyne
cwentaa' Ty'oots'om quia na cwila'neiⁿna nnoom.

⁹ Ndo' cwitana cwii luantsa xco. Cwiluena:
'U tseixma^{n'} na nnco'ñiom' tsomwaa' ndo' nntse-
icanaaⁿndyu' yuu na tjata^ltyeⁿ juuna'.
Ee jla'cuee' nn'aⁿ 'u ndo' ñequio niom' tioml'ua'
jnaaⁿ nn'aⁿ cha nla'xmaⁿna cwentaa'
Ty'oots'om.

Joona cwiluiindyena nn'aⁿ na ticwii cwii ntmaa^{n'},
ñequio nn'aⁿ na ticwii cwii nnom ñ'oom na
cwila'neiⁿ,
ñequio nn'aⁿ na ticwii cwii nnom na tjachuii'ndye,
ñequio nn'aⁿ cwii cwii ndyuaa.

¹⁰ Jndä tque^{n'} na cwiluiindyena tmaa^{n'} nn'aⁿ na
matsa'ntjom Ty'oots'oomya.

Ndo' jndā tque^{n'} joona na cwiluiindyena ntyee na
cwindye'ntjomna nnoom.

Ndo' nntsā'ntjomna nn'aⁿ tsjoомнancue.

¹¹ Quia jo' cwiicheⁿ cwii ndii' nty'iaya ndo'
jndiiya na c'uua ndyuee jndye ángeles na m'aⁿ
ndiochenⁿ yuu na wacatyeenⁿ tio ñequio ñequiee naⁿ
na ta'ndo', ñequio nn'aⁿ na cwiluiitquiendye. Ndo'
tue'ntyjo na jndyendye ángeles'ñeeⁿ cha'na nqui
meiⁿ ndii' na nqui nqui meiⁿ.

¹² C'uua cwiluena:

Juu Catsmaⁿ na jla'cuee' nn'aⁿ,
t'maⁿ cwiluiñê cantyja najneiⁿ,
ndo' tseixmaaⁿ na tyaañê.

Macandā jom cwiluiñê na jndō' ts'oom ndo'
cha'tso nndaq^a nnts'aaⁿ.

Jeeⁿ maty'iomna' na cal'uuya ñ'oom ya cantyja
'naaⁿaⁿ, ndo' calawqandyaya jom ndo'
calat'maaⁿndyo^o jom.

¹³ Ndo' mati jndiiya na teic'uua ndyuee ticwii
cwii nnom na s'aa Ty'oots'om jo cañoom'luee,
ñequio nnom tsjoомнancue, ñequio tsjoom l'oo,
ñequio naquii' ndaaluee. Cha'tso na m'aⁿ jo' jo'
luua tyolue:

Cantyjati na tjaa yuu cwintycwii xuee,
calat'maaⁿndyo^o nqueⁿ na wacatyeenⁿ tio ñequio
juu Catsmaⁿ.

Maty'iomyana' na cal'uuya ñ'oom ya cantyja
'naaⁿna, ndo' calawqandyaya joona,
ee t'maⁿ waa najndeii na la'xmaⁿna.

¹⁴ Ndo' ñequieendye naⁿ na ta'ndo', tyolue:

—Amén.

Ndo' joo ntquiuu nchoo' ñequiee nn'aⁿ na cwiluitquiendye ta'na cantyena, tyola't'maaⁿ'ndyena nqueⁿ na tjaa yuu nntycwii na wanoom'm.

6

Ntquiee' joo na tjata'tyeⁿ tsom

¹ Quia jo' nty'iaya nquii Catsmaⁿ seicanaaⁿñê yuu najndyee na ntquiee' joo na t̄a' tsom'ñeeⁿ. Ndo' jndiiya na matseineiⁿ cwii tsaⁿ najndyee na ñequieendye naⁿñeeⁿ na ta'ndo'. C'uaa seineiⁿ cha'cwijom c'uaa 'ndyoo tsuee. Tso:

—Candyo' ndo' canty'ia'!

² Quia jo' jleity'iom noqⁿ ndo' queⁿ cwenta, nty'iaya cwii caso canchii'. Ndo' wa'ljoo ts'aⁿ naxeⁿ'yo'. Maleiñ'oom casa' ndo' jndā to'ñoom corona na ñjom xqueen. Tyomanoom na jndā jnaⁿñê ñ'eⁿ nn'aⁿ na m'aⁿ nacjoom'm ndo' mal'uee'ñê yuu na nnaⁿjndeityeeⁿ.

³ Jndā na seicanaaⁿñê yuu na jndā we na t̄a'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ quia jo' jndiiya na matseineiⁿ tsaⁿ na jndā we na ñequieendye naⁿñeeⁿ na ta'ndo'. Tso:

—Candyo' ndo' canty'ia'!

⁴ Ndo' jlui'nom cwiichenⁿ caso wee. Ndo' juu ts'aⁿ na wa'ljoo, to'ñoom najneiⁿ na nncwjaa'ñê tia' qui'intaaⁿ nn'aⁿ cha cantycwii na ya m'aⁿna ñ'eⁿ nc'iaana tsjoomnancue, cha yacheⁿ cala'cwjeendyena. Ndo' to'ñoom cwii xjo espada na jeen t'maⁿ.

⁵ Jndā na seicanaaⁿñê yuu na jndā ndyee na t̄a'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ quia jo' jndiiya na matseineiⁿ tsaⁿ na jndā ndyee na ñequieendye naⁿñeeⁿ na ta'ndo'. Tso:

—Candyo' ndo' canty'ia'!

Ndo' nty'iaya cwii caso ntoom ndo' ts'aⁿ na wa'ljoo maleichom lua'ncjeⁿ.

⁶ Ndo' jndiiya teic'uaa quii'ntaaⁿ ñequiee naⁿ na ta'ndo' na catseineiⁿ ts'aⁿ, tso:

—We tsua'xjo lqueenⁿ trigo, na jndana' cwii denario, cha'xjeⁿ na mawantjom ts'aⁿ na cwii xuee. Ndo' yom tsua'xjo lqueenⁿ cebada na jndana' cwii denario, s̄aq tints'aⁿ na nntseitjoona' seitye ñequio winom.

⁷ Quia na seicanaaⁿ ñê yuu na jndā ñequiee na ta'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ, jndiiya na matseineiⁿ tsaⁿ na jndā ñequiee na ñequieendye naⁿ ñeeⁿ na ta'ndo'. Tso:

—Candyo' ndo' canty'iaⁿ.

⁸ Quia jo' jleity'iomnnda' nooⁿ ndo' queⁿl cwenta nty'iaya cwii caso tsja'. Ndo' ts'aⁿ na wa'ljoo, matseicajndyuna' jom nquii na waa najndeii na cwiwje nn'aⁿ. Ndo' jo naxeeⁿeⁿ jndyontyjo tsaⁿ na cwentaa' yuu na meindoo' l'oo. To'ñoomna najndāna na nla'cwjeena xcweeⁿ na xcwe nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue. Nl'ana na nla'cwjeendye nn'aⁿ ñ'eⁿ ncjo, ndo' ñequio jndo' t'maⁿ, ndo' ñequio ntycu, ndo' ñequio quioo' wjee.

⁹ Quia na seicanaaⁿ ñê yuu na jndā 'om na ta'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ quia jo' teitquoo' nty'iaya tio t'maⁿ. Ndo' jo ndo' x'eedaⁿ m'aⁿ añmaaⁿ nn'aⁿ na jndā tjaⁿ na jla'cwjee nn'aⁿ joona nc'e na tīca'ndyena ñ'oom' Ty'oots'om, meiⁿ tīca'ndyena na tyotjeii'yuu'ndyena ñ'oom'ñeeⁿ.

¹⁰ Joo naⁿñeeⁿ jndeii jla'xuaana, jluena:

—'U Ta na macandā nncu' matsa'ntjom' cha'tso, 'U tseixmaⁿ na lju' ts'om' ndo' na matsei'candaⁿ ñ'oom' 'ndyo!. ¿Cwanti cwiyo m'aaⁿna' ndo'

nncue'ntyjo na nncu'xe^{n'} na^{n'}ñee^{n'} na m'a^{n'}
 tsjoomnancue na waa jnaa^{n'}na jnaa^{n'} na tjaā
 jā? ¿Cwaa^{n'} nntsa' na nntioomndyena nioomyā na
 tcwe'?

11 Ndo' cwii cwiindyе joona to'ñoomna
 liaa canchii' na tei'ncoona'. Ndo' matsoom
 ndaqāna na cwindo'yana chjootindyo hasta quia
 nntseicandaqā'ñena' na nncwje nt'om nn'aa^{n'}na na
 cwindyē'ntjom nnoom, ee majndaa' na nla'cwjee
 nn'a^{n'} na^{n'}ñee^{n'} cha'xje^{n'} na tja joona.

12 Seicanaa^{n'}ñē yuu na jnda yom na ta'tye^{n'}
 tsom'ñee^{n'}. Ndo' que^{n'}yo' cwenta jee^{n'} jndeii s'eii.
 S'aana' na teintomñē ñe'quioom' cha'na cwii liaa
 na ntom ndo' s'aana' na teiweeñē chi' cha'cwijom
 niom'.

13 Ndo' cancjuu jnaa^{n'}ndyena tsjo'luee,
 tquiaandyena tsjoomnancue. Cha'xje^{n'} na
 cwiquiaa ta'ndaa xque^{n'} ts'oom higuera quia
 na jndeii m'a^{n'} jndye, maluaa' matseijomna'
 tquiaandye cancjuu.

14 Ndo' tjatseilcwiiñena' tsjo'luee cha'na matseil-
 cwiiñē che^{n'}nquii tsuee mana teindyøona'. Ndo'
 cha'tso ntsjo ñequio ndyuaxe^{n'}ncwe, tei'ndyøona'.

15 Quia jo' nty'iaya nquiee nn'a^{n'} na cwitsa'ntjom
 ndaqā nn'a^{n'} tsjoomnancue, ty'elei'nomna ñequio
 nn'a^{n'} na t'ma^{n'} cwiluiindyе tsjoomnancue, ñequio
 nn'a^{n'} na cwitsa'ntjom sondaro. Ndo' ñequio nn'a^{n'}
 na tyandyе, ñequio nn'a^{n'} na waa najndeii na
 cwila'xma^{n'}, ñequio nn'a^{n'} na cwindyē'ntjomtye^{n'},
 ñequio nn'a^{n'} na m'a^{n'} xjen 'naa^{n'}. Cha'tso na^{n'}ñee^{n'}
 ty'eta'nty'iuuna naquii' ntsjo, quii'ntaa^{n'} ljo'nty'a
 ndo' naquii' lue'ljo'.

16 Tyola'xuaana ndaa ntsjo ñequio ljo'nty'a, jluena:

—Cwa, quiaandyo' nacjooyâ cha nndaa nnta'nty'iuyyâ nnom nqueñ na mawacatyeeñ tio ñequio nnom nquii Catsmañ na t'mañ nlco'weeñ'eñ jâ. Ee nnts'aañ na catiøoñdyô.

17 Ee jndä tue'ntyjo juu xuee na t'mañti na matseiw'iityeeñ jâ cantyja 'naañ' jnaañyâ. Ndo' tjaan'ñeeñ juu na nndaa nluiñ'ñe na ticat'uiina' juu jo'.

7

Tioo ángeles sayo cantaa nn'añ Israel

1 Nquii Catsmañ, jndä teinom na seicanaaññê yom joo na tjatañtyeñ tsom'ñeeñ quia jo' nty'iaya ñequiee ángeles na meiñ'ntyjee' ñequiee nqui tsjoomnancue. Cwila'cu'na jndye cha tancjaanañ nnom tsjoomnancue, meiñ nnom ndaaluee, meiñ nacjoo n'oom.

2 Joona jndä tquiaa Ty'oots'om na waa najndaña na nl'ana natañ tsjoomnancue ñequio ndaaluee. Mati nty'iaya cwiicheñ ángel na jnañ jo yuu na macaluiñ'ñe'quioom', juu maleiñ'oom sayo 'naañ' Ty'oots'om na wando'. Jndeii seixuaa ndaa ñequiee ángeles'ñeeñ.

3 Tso ndaana:

—Nntioojndyaña sayo cantaa nn'añ na cwindyeñtjom nnom Ty'oots'oomeya, ndä jo' wanaañ na nla'nda'yo' tsjoomnancue ñequio ndaaluee ndo' n'oom.

4 Ndo' jndiiya cwindyeñtjom nn'añ na tioo ángeles'ñeeñ sayo cantaa. Nañ'ñeeñ tue'ntyjo cwii siañnto meiñ waljoo' wen'aañ nchoo' ñequiee meiñndyena na cwindyeña canchoo'we ntmaañ' nn'añ Israel.

5 Na cwii cwii tmaaⁿñeeⁿ jndaa^q'ti canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ na tioo ángeles s̄aayo cantaa. Tioona s̄aayo canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Judá, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Rubén, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Gad,

6 canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Aser, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Neftalí, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Manasés,

7 canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Simeón, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Leví, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Isacar,

8 canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Zabulón, canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ José, ndo' canchoo'we meiⁿ nn'aⁿ tsjaanⁿ Benjamín.

Tmaaⁿ nn'aⁿ na cwee' liaa canchii'

9 Ndo' quia na jndaa teinom cha'tso nmeiⁿ, nty'iaya cwii tmaaⁿ nn'aⁿ na jndyendye na meiⁿ cwii ts'aⁿ xocandaa nncuncho. Jnaⁿ naⁿñeeⁿ ticwii cwii ndyuua, ndo' la'xmaⁿna ticwii cwii tmaaⁿ nn'aⁿ, ñequio ticwii cwii nnom na tjachuii'ndye, ñequio ticwii cwii nnom ñ'oom na cwila'neiⁿna. Meiⁿntyjee'na jo nnom tio yuu na m'aaⁿ Ty'oots'om ndo' na m'aaⁿ Catsmaⁿ. Cwee'na liaa canchii' teincoo ndo' too' njom n'oom t̄anc'a lueena.

10 C'uaa cwila'neiⁿna, cwiluena:
Nquii Ty'oots'om cwentaaya na wacatyeenⁿ tio,
ñ'eⁿ nquii Catsmaⁿ,
macanda joona nquiuna cantyja na
cwicalui'n'maaⁿndyo.

11 Ndo' meiⁿntyjee' cha'tso ángeles ndiocheⁿ nacañoom' tio yuu na meindyuaandye nn'aⁿ na cwiluiitquiendye ñequio ñequiee naⁿñeeⁿ

na ta'ndo'. Ty'etanquio ángeles nnomtyuaa jo nnom tio na wacatyeeⁿ nquii Ty'oots'om na tyola't'maaⁿndyena jom.

12 Tyoluena:

Amén. Maty'iomna' na ticanycwii na cwila't'maaⁿndyø Ty'oots'oomya ndo' na cwilawaqandyaya jom.

Macandø jom tseixmaaⁿ cha'tso na jndo' ts'oom. Cwil'uuya na quianl'uaaⁿaⁿ ndo' cwil'uuya ñ'oom ya cantyja 'naaⁿaⁿ, ee jom t'maⁿ cwiluiiñê cantyja najneiⁿ ndo' cha'tso nndaq nnts'aaⁿ.

Tijoom cwintycwii cantyja 'naaⁿaⁿ. Amén.

13 Quia jo' cwii naⁿñeeⁿ na cwiluiitquiendye, tso nooⁿ:

—Joo naⁿm'aⁿ na cwee^l liaa canchii^l teincoo, ¿aa matseiⁿnoⁿ ljo^l cwiluiindyena, ndo' yuu jnaⁿna?

14 Ndo' tsjoo^{ya} nnom tsaⁿñeeⁿ:

—'U ta, mantyji!.

Ndo' jom tsoom nooⁿ:

—Nmeiiⁿ joo nn'aⁿ na jndø jnaⁿndye nawi^l t'maⁿ na tei'nom. Jndø jla'yu'tyeⁿna ñ'eⁿ nqueⁿ na jñoom Catsmaⁿ na seiljoom'm n'omna ñequio nioom'm. Jo' na cweeⁿliaa canchii^l.

15 Manc'e jo' m'aⁿna jo nnom tio yuu na wacatyeeⁿ Ty'oots'om. Naxuee natsjom cwindye'ntjomna wats'om cañoom'luee. Ndo' nqueⁿ mach'eeⁿ cwenta joona.

16 Taxoc'omna na ñe'jndo'tina, meiⁿ na ñe'cwetina ndaa. Taxocanty'iaa'ti ñe'quioom' nacjoona, meiⁿ na nntseicooñetina' joona.

17 Ee nquii Catsmaⁿ na meintyjee^l ndyeyu jo nnom tio, jom nnteix'eeⁿ joona. Cha'na ts'aⁿ na

maleichuu canmaⁿ, nncjaachom joona yuu waa xo'tyeⁿ na xocantquiee' ndaatooo na mañequiaana' na ticanycwii na wando' ts'aⁿ. Ndo' nquii Ty'oots'om nncuee'ñê ndaandaqana.

8

Sayo na jndä ntquiee'

¹ Nquii Catsmanⁿ, quia na seicanaaⁿñê cwiicheⁿ joo na jndä ntquiee' na ta'tyeⁿ tsom'ñeeⁿ, quia jo' teichenⁿ cañoom'luee cha'na xcwe hora.

² Jndä jo' nty'ia ntquiee' ángeles na meiⁿntyjee' jo nnom Ty'oots'om. To'ñoomna ntquiee' ntu.

³ Ndo' tue'cañoom cwiicheⁿ ángel. Tjameintyjeeⁿ'eⁿ ndyeyu nomts'om na tuiina' ñ'eⁿ s'om cajaⁿ. Maleiñ'oom xo' cwentaa' tsioomsuu na tuiina' ñ'eⁿ s'om cajaⁿ. Ndo' to'ñoom cwenta jndye suu na nntseicom nacjoo' nomts'om na meintyjee' jo nnom tio yuu na wacatheeⁿ Ty'oots'om. Seitjoom suu'ñeeⁿ ñequio ñ'oom na cwila'neiⁿ cha'tso nn'aⁿ nnom Ty'oots'om, majoo nn'aⁿ na cwiluiindyena cwentaaⁿ'aⁿ.

⁴ Jndä jo' seicoom joona!. Tjawa tsioomsuu'ñeeⁿ jo nnom Ty'oots'om na tjoom'nal' ñequio ñ'oom na cwila'neiⁿ nn'aⁿ nnoom na la'xmaⁿ cwentaaⁿ'aⁿ.

⁵ Ndo' juu ángel'ñeeⁿ seicatom'm xo' 'naaⁿ'aⁿ ñequio ñoom na ntyjo nomts'om. Jndä chii tjoom'm juuna' xjeⁿ tsjoomnancuechenⁿ. Mañoom! teic'uua na jndeii cwila'xuaa ntsuee. Jndye nnom na tyowic'uua. Tco'na' chom tsuee, ndo' s'eii.

Ntquiee' ntu na cwilei'cho ntquiee' ángeles

⁶ Quia jo' joo ntquiee' ángeles na cwilei'cho ntquiee' ntu, jla'jndaa'ndyena na nntjoo'na.

7 Juu ángel najndyee tjoo^{n'q} ntu 'naan'aⁿ. Ndo' jnaⁿna' na tua' tsaaⁿ, tua' chom, na tjoom'na' niom'. Tquiaana' tsjoomnancue. Ndo' tco manndyoo' xcwe tsjoomnancue mati tco manndyoo' xcwe n'oom na meiⁿntyjee', ndo' tco cha'tso jnda ndeii.

8 Ángel na jnda we tjoo^{n'q} ntu 'naaⁿaⁿ, quia jo' ty'oom chom cwii cha'cwijom sjø t'maⁿ, jnda chii tju'na' jo' ts'om ndaaluee. Ndo' manndyoo' xcwe na cha'tso ndaaluee seicwaqueⁿna' niom'.

9 Jo' chii s'aana' na manndyoo' xcwe na cha'tso quioo' na m'aⁿ ndaaluee, tjayo'. Ndo' manndyoo' xcwe l'aandaa seityuii'na'.

10 Ángel na jnda ndyee tjoo^{n'q} ntu 'naaⁿaⁿ, quia jo' jnaⁿ cwii caxjuu t'maaⁿ tsjo'luee. Cwicoñê cha'cwijom chom scacatsuu ndo' tiooñê nacjoo manndyoo' xcwe candaa ñ'en lui'xo'.

11 Ndo' s'aana' jeeⁿ ja ndaatioo'ñeeⁿ cha'cwijom tsco tjacanoom. Jo' chii caxjuu'ñeeⁿ seicajndyuna' tsco tjacanoom. Ndo' jndye nn'aⁿ na teil'uee'ndye ndaa'ñeeⁿ, tjana ee jeeⁿ jana'.

12 Ángel na jnda ñequiee tjoo^{n'q} ntu 'naaⁿaⁿ, quia jo' manndyoo' cha'na xcwe ñe'quioom' ñ'eⁿ chi' sei'ndaa'na'. Teintomna'. Ndo' majo'ti cancjuu tei'ndaa'. Taticwixueena'. Mati ñe'quioom' seitjoona' cha'na ñequiee hora na taticwixueeñê. Ndo' mati natsjom, seitjoona' cha'na ñequiee hora na taticwixueeñê chi' ñequio cancjuu.

13 Quia jo' nty'iaya, mantya cwiicheⁿ ángel nandye. Ndo' jndiiya na jndeii matseixuaa, tso:

—Jeeⁿ wi' nntjoom nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue, quia na nleic'uua ntu na cwinntjoo' ndyee

ángelos'ñeeⁿ.

9

¹ Ángel na jndā 'om tjoo^{n'q} ntu 'naa^{n'a}. Quia jo' nty'iaya cwii caxjuu na jnaⁿ tsjo'luee, tiooñé tsjoomnancue. Ndo' caxjuu'ñeeⁿ tquiaa Ty'oots'om ts'ow'aa nnoom cwentaa' cwii tsue' na tjaā yuu ntycwii na njoom.

² Seicanaa^{n'ñ} 'ndyoo tsue'ñeeⁿ. Quia jo' jlui' ndioom jo' jo' cha'cwijom ndioom na cwicalui' ntom' t'maⁿ. Ndo' nc'e na jeeⁿ 'aa ndioom'ñeeⁿ, seijaa^{n'ñ}ena' tsjoomnancue hasta tatquioo' na manty'iaa' ñe'quioom'.

³ Naquii' ndioom'ñeeⁿ jna^{n'ndye} jndye calcaa. Ty'entyjayo' nnom tsjoomnancue. To'ñoomyo' na wjeeyo' cha'na w'i'i catsjo.

⁴ Ndo' Ty'oots'om tñquiaaⁿ na wanaaⁿ na nl-cwa'yō' jndā na niom nnom tsjoomnancue, meiⁿ tsco jndā, meiⁿ tsco n'oom. Macandā wanaaⁿ na nnta'wi'yō' joo nn'aⁿ na ticañoom sayo 'naa^{n'a} cantaana.

⁵ To'ñoomyo' ñ'oom na cha'waa 'om chi' wanaaⁿ na nl'ayo' na nlquiina' na^{n'ñ}eeⁿ cha'na maquiina' ts'aⁿ quia na tco' catsjo. Saä ticwanaaⁿ na nla'cwjeeyo' na^{n'ñ}eeⁿ.

⁶ Ncuee'ñeeⁿ yocheⁿ na wi' cwitjoomna nl'uee'ndye chenⁿquieena na cwjetona, saä xocaliuna chiuu ya nl'ana. Nnc'omna na queeⁿ n'omna na ñe'cwjena, saä xocaliuna chiuu ya na nncwjena.

⁷ Calcaa'ñeeⁿ matseijomna' jooyo' cha'cwijom catso na m'aⁿc'eeeyo' na nnc'ooyo' ntia'. Nqueⁿyō'

ñjom cha'cwijom corona na tuiina' s'om cajaⁿ ndo'
ndaayo' matseijomna' cha'cwijom nnom ts'aⁿ.

⁸ Ndo' soonqueryo' cha'cwijom soonqueⁿ yolcu,
ndo' ndei'n'omyo' cha'cwijom ndei'n'om liom.

⁹ Tsuaayo' cha'cwijom ñ'eⁿ xjo tuiina'. Jeeⁿ c'uaa
lquiiyo' cha'cwijom c'uaa ndyuee tornom quia na
jndeii 'oontyjaandye catso na cwi'ooyo' tia'.

¹⁰ Ndo' n'aaⁿ calcaa'ñeeⁿ matseijomna' cha'na
n'aaⁿ caljo, ee mati jeeⁿ wjee ndaa xioomyo!. Ndo'
cha'waa na 'om chi' wanaaⁿ na nnta'yo' xioomyo'
nn'aⁿ.

¹¹ M'aaⁿ cwii ángel na matsa'ntjoom calcaa'ñeeⁿ.
Jom tseixmaaⁿ na mach'eeⁿ cwenta tsue' na tjaa
yuu ntycwii na njoom. Jom jñoom Abadón ñequio
ñ'oom hebreo ndo' ñ'oom griego Apolión. Ma'moⁿ
xueⁿeⁿ tsaⁿ na matseicwjee nn'aⁿ.

¹² Jndq teinom na tco'na' nty'iaya cwii nawi' na
quia nntjoom nn'aⁿ. Saq canty'ia', ndicwaⁿ waa
we nawi' na quia nncue'ntyjo.

¹³ Ángel na jndq yom tjooⁿoⁿ ntu 'naaⁿaⁿ, quia
jo' quii'ntaaⁿ ñequiee nqui nomts'om na tuiina' ñ'eⁿ
s'om cajaⁿ na meiⁿntyjee'na' jo nnom Ty'oots'om,
jndiiya na teic'uaa seineiⁿ.

¹⁴ Tso nnom ángel na jndq yom na maleiñ'oom
ntu:

—Cja'tseicanaⁿ joo ñequiee ángeles na
chu'tyeⁿndye na m'aⁿ joo jndaa t'maⁿ Eufrates.

¹⁵ Quia jo' tjatseicanaaⁿaⁿ ángeles'ñeeⁿ na
c'oola'cwjeena nn'aⁿ cha'waa tsjoomnancue.
Manndyoo' cha'na xcwe nn'aⁿ tsjoomnancue
nla'cwjeena. Ee ángeles'ñeeⁿ majndaa' na
m'aⁿc'eendyena na nl'ana ts'iaaⁿñeeⁿ chuwaa,
ndo' chi'waa, ndo' xueewaa, ndo' horawaa.

16 Ndo' jndiiya cantyja 'naaⁿ sondaro 'naaⁿna, na ntyjondye catso, tueⁿtyj^o chaⁿna ntquiuu meiⁿ ndii' na nqui nqui meiⁿndyena.

17 Luae' waa na tcoⁿna' nooⁿ na nty'iaya catso'ñeeⁿ ñequio sondaro na ntyjondye jooyo'. Naⁿ'ñeeⁿ cweeⁿna ncjo candyana na mawañoomⁿna' joona na tilquieeⁿndyena. Ndo' ncjo'ñeeⁿ chona' colo wee ñequio colo ts^a, ñequio colo cajaⁿ. Ndo' matseijomna' nqueⁿ catso'ñeeⁿ chaⁿna nqueⁿ liom. Ndo' naquii' ndyueeyo' cwicalui' chom ñequio ndioom ñequio sufra.

18 Ñequio ndyee nnom nawi'ñeeⁿ na jluⁱ quiⁱ ndyueeyo', chom ñequio ndioom ñequio sufra, jo' na tja manndyoo' xcwe nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue.

19 Catso'ñeeⁿ we ndii' waa na jndayo' na cwita'wi'yo' nn'aⁿ, naquii' ndyueeyo' ndo' n'aaⁿyo'. Ee yuu na tjacantycwii n'aaⁿyo' jo' ntyjoo nqueⁿ canduu. Ndo' canduu'ñeeⁿ nioom tyotquiiyo' nn'aⁿ.

20 Sa^a nn'aⁿ na 'ndiina' na tîcwje ñequio nawi'meiⁿ', tîcalcwe' n'omna. Tîca'ndyena natia na cwil'ana, meiⁿ tîc'oomeintyjee'na na cwila't'maaⁿndyena naⁿjndii ñequio 'naⁿ na cwe' nn'aⁿ nl'a na tuii ñ'eⁿ s'om cajaⁿ, ñ'eⁿ s'om xuee, ñ'eⁿ s'om wee, ñ'eⁿ ljo', ndo' ñ'eⁿ n'oom. 'Naⁿmeiⁿ' tilei'canty'iaana', meiⁿ na nndyena', nmeiⁿ na nnc'ooca'na'.

21 Ndo' tîcalcwe' n'omna na cwila'cwjeena nc'iaana. Meiⁿ tîca'ndyena cantyja na cwila'calua'ndyena, meiⁿ cantyja na cwe' swim'aⁿyana ñ'eⁿ nc'iaana, meiⁿ cantyja na cwinty'ueena 'naⁿ.

10*Ángel na maleiñ'oom cwii libro chjoo*

¹ Quia jo' nty'iaya cwiichenⁿ ángel na waa najndeii na tseixmaⁿ. Jndyocueeⁿ na jnaaⁿ cañoom'luee. Cha'waañé wandi' nchquiu ndo' ntyjaty'io catsuu tsoom'naⁿ jo ts'om xqueeⁿ. Caxuee nnoom cha'cwijom ñe'quioom', ndo' nc'een cha'cwijom ntsaachom na teincoo.

² Cwii ts'ooⁿ ndii' libro chjoo na jndä n'meiⁿ!. Tcoom'm x'eeⁿ ntyjaya nnom ndaaluee, ndo' x'eeⁿ ntyjatymaaⁿ nnom tyuaatcwii.

³ Jndeii seixuaⁿ cha'na matseixuaa liom. Quia na jndä seixuaⁿ, quia jo' teic'uaa ndyuee ntquiee' ntsuee.

⁴ Quia na jndä teicheⁿ ndyuee ntquiee' ntsuee'ñeeⁿ, quia jo' seijndaa'ndyo na nntseiljeiya ñ'oom na jluena, saaⁿ jndiiya cwii jndyee na teic'uaa cañoom'luee. Matso:

—Ñ'oom na jndi' na jlué ntquiee' ntsuee'ñeeⁿ cwanty'iuu'ndyu'joona', tintseiljei'!

⁵ Ndo' juu ángel na nty'iaya na meintyjee' nnom ndaaluee ndo' nnom tyuaatcwii, seiweeⁿ ts'ooⁿ ntyjaya jo cañoom'luee.

⁶ Tyeⁿ ñ'oom tjoom'm na cjoom'm na mal-cwee^{n'e} xuee' Ty'oots'om na tjaa yuu ntycwii na wando', nqueⁿ na s'aaⁿ cañoom'luee ñequio tsjoom-nancue ñequio ndaaluee ñequio cha'tso nnom na niom jo' jo'. Luua ñ'oomtyeⁿ na seineiiⁿ, tsoom:

—Taxocwindoo'ti Ty'oots'om.

⁷ Ee jndä tue'ntyjo xjeⁿ na juu ángel na jndä ntquiee' nncjoo^{n'ló} ntu 'naa^{n'a}. Xje^{n'ñee} matse-icandaa^{n'ñena} ñ'oom na ntyjii nquii Ty'oots'om.

Majuu ñ'oom'ñeeⁿ na jndaq tqueⁿtyeeⁿ ndaq nquiee profetas na cwindyeⁿntjomtyeⁿ nnoom.

⁸ Quia jo' juu na jndiiya na seineiⁿ cañoom'luee, seineiⁿnndaⁿ nooⁿ. Matso:

—Cja'co'ñom' libro chjoo na mein'meii^{n!} na ndii'na' ts'ø ángel na meintyjeeⁿ nnom ndaaluee ñequio nnom tyuua.

⁹ Jo' chii tjontyja'a ángel'ñeeⁿ, tsjooⁿ nnoom na nñequiaaⁿ libro chjoo'ñeeⁿ nooⁿ. Tsoom nooⁿ:

—Luuu libro. Qui'ñom', cwa' juuna'. Nnts'aana' na jeeⁿ chi quii' 'ndyoⁿ cha'cwijom tsiom' canty'i saaq ts'om tsia' nnts'aana' na jeeⁿ ja.

¹⁰ Quia jo' to'ñøⁿ libro chjoo'ñeeⁿ na ndii' ts'ø ángel, ndo' tcwaa'a juuna'. Ndo' quii' 'ndyoⁿ s'aana' na chi ntyiji cha'cwijom tsiom' canty'i saaq ts'om tsia jeeⁿ ja s'aana'.

¹¹ Quia jo' tso ángel'ñeeⁿ nooⁿ:

—Maxjeⁿ macaⁿna' na cwiicheⁿ cwii ndii' nntseinei^{n!} ñ'oom na ma'moⁿ Ty'oots'om njom'. Nñequiaa' ñ'oom chiuu nntjoom nn'aⁿ jndye ndyuuaa, ndo' ñequio jndye nnom ñ'oom na cwila'neiⁿna ndo' ndaq nn'aⁿ na cwiluitquiendye ndaqana.

11

We nn'aⁿ na cwitjei'yuu'ndye

¹ Quia jo' to'ñøⁿ cwii tsmaaⁿ, cha'cwijom ts'oomxjen juuna'. Ndo' tso ángel nooⁿ:

—Quicantyja', cwji' xjeⁿ wats'om cwentaa' Ty'oots'om ñequio nomts'om. Ndo' quincho' cha'tsondye nn'aⁿ na cwila't'maa^{n!}ndye jom jo' jo'.

2 Quia macwji' xjeⁿ wats'om, tincwji' xjeⁿ tach'eeⁿ'na'. Ee jndā tquaiaya na cha'waa wen'aaⁿ nchoo' we chi' na joo nn'aⁿ na nchii judíos wanaaⁿ na ñequioquie'na jo' jo'. Ndo' nlqueⁿna xjeⁿ 'naaⁿna tsjoom cwentaya na lju' cwiluiiñena' yuu na meintyjee' wats'om'ñeeⁿ.

3 M'aⁿ we nn'aⁿ 'naⁿya na cwitjei'yuu'ndye cantyja 'naⁿya. Joona nlquaⁿya na nñe'quiana ñ'oom ndāaⁿ nn'aⁿ cwii meiⁿ xuee waljoo' we siaⁿnto waljoo' ndyeen'aaⁿ xuee. Ndo' nlcwee'na liaa ntom na cwantindyo.

4 Wendye joona meintyjee'tyeⁿna jo nnom nquii Ta Ty'oots'om na matsaⁿntjom cha'waa tsjoom-nancue. Cwiluiindyena we n'oom olivos ñequio we 'naⁿ na cwicañjoom' nlca.

5 Ndo' xeⁿ m'aⁿ 'ñeeⁿ juu na ñecats'aa nata' wendye naⁿ'ñeeⁿ, quia jo' nlui' chom ndyueena na nlcoñe tsaⁿ'ñeeⁿ. Meiⁿcwi'ñeeⁿchen' ts'aⁿ na ñe'cats'aa nata' joona, majndaa' na laa'ti' nncue'.

6 Wendye joona nñequiaa Ty'oots'om na nla'xmaⁿna najndana na nla'catā'na tsjo'luee cha' tincua' cha'tsoti xuee na cwiñequiana ñ'oom 'naaⁿ'aⁿ. Ndo' mati nñequiaaⁿ najndeii na nla'xmaⁿna na nla'cwaqueⁿna ndaatooo na nnts'aana'niom'. Ndo' cwantíndii' na l'ue n'omna nndāaⁿ nla'quioona meiⁿquia nnom nawi' nacjoo nn'aⁿ tsjoomnancue.

7 Quia na jndā jndaa' na cwitjei'yuu'ndyena, quia jo' juu quioo' jndii' na m'aaⁿyo' ts'om tsue' na tjaa yuu ntycwii na njoom, nlui'yo' nnts'aayo' tia' nacjoo wendye naⁿ'ñeeⁿ. Nna'ñeyo' ñ'eⁿndyena ndo' nntseicwjeyo' joona.

8 Ndo' sei'ts'o 'naaⁿna nncwindyuaana' ts'om

nataa naquii' tsjoom t'maⁿ yuu na ty'ioom nn'aⁿ nquii Ta Jesucristo cwentaaya nacjoo' ts'oom'naaⁿ. Ndo' ñequio ñ'oom na cwe' tjañoom' matseicajndyuyana' tsjoom t'maⁿñeeⁿ Sodoma ñequio Egipto.

⁹ Ndyee xuee waljoo' xcwe nncwindyuua sei'ts'o 'naaⁿna jo' jo'. Ndo' nn'aⁿ na ticwii cwii nnom na tjachuii'ndye, ñequio nn'aⁿ na la'xmaⁿ cwii cwii tmaaⁿndye, ñequio nn'aⁿ na cwichuii' ñ'oom na cwila'neiⁿ, ñequio nn'aⁿ na nnaⁿ ticwii cwii tsjoomnancue, nnty'iaana sei'ts'o 'naaⁿ naⁿñeeⁿ, saq tixonquiana na nncjaacant'iuu'ndye naⁿñeeⁿ.

¹⁰ Nn'aⁿtsjoomnancue nla'neiⁿndyena quia na jndaq tja wendye naⁿñeeⁿ. Nnts'aana' na jeenⁿ ya nquiuna hasta nl'ana naya nc'iaana. Ee jeenⁿ tyoco'wi'na' joona nquiuna cantyja 'naaⁿ ñ'oom na ñetjei'yuu'ndye wendye naⁿñeeⁿ na jndaq tja.

¹¹ Saq quia jndaq jndaq' ndyee xuee waljoo' xcwe na nncwindyuua sei'ts'o 'naaⁿ naⁿñeeⁿ, quia jo' ñnequiaa Ty'oots'om na nnquioonnda' jndyeena, nnta'ndo'nnda'na. Mantyja nncwindyjee'yuna ndo' jeenⁿ ndya' nntyue nn'aⁿ na nnty'iaa na ljo' nluii.

¹² Quia jo' wendyena nndyena na nleic'uaa jndeii cañoom'luee. Nntsoom:

—Quio'wa'yol' ñjaanⁿ.

Quia jo' nnc'oowana cañoom'luee ñ'eⁿ cwii nchquiu ñequio na jndoo' joo nn'aⁿ na ñel'awi' ñ'eⁿndye joona.

¹³ Ndo' majo'to xjeⁿñeeⁿ jndeii nnts'eii. Quii'ntaaⁿ qui wario na tseixmaⁿ tsjoom t'maⁿñeeⁿ, nntseityuii'na' cwiina'. Ndo' ntquiee' meiⁿ nn'aⁿ nncwje cantyja na nnts'eii. Ndo' nn'aⁿ

na cwin'ndiina', nla'catyuendyena, nnto'na na nlcwii'na Ty'oots'om na m'aaⁿ cañoom'luee.

14 Juu nawi' na jndā we, jndā teinomna'. Cantz'ia', manncue'ntyjō nawi' na jndā ndyee.

Ntu na jndā ntquiee'

15 Quia jo' ángel na jndā ntquiee' tjoon'qon' ntu 'naan'aⁿ. Ndo' teic'uaa na jndeii cwila'neiⁿ nn'aⁿ cañoom'luee. Cwilue:

Ticwii cwii ndyuua na ñesaⁿntjomndye chen'nquieena',
je' m'aⁿna' nacje 'naaⁿ! Ta Ty'oots'om cwentaaya
ñequio Jnaaⁿ Cristo.

Jom ticanycwii cantyja na matsaⁿntjoom.

16 Ndo' joo ntquiuu nchoo' ñequiee nn'aⁿ na cwiluiitquiendye na meindyuaandye ntio ndiocheⁿ nacañoom' Ty'oots'om, ty'eta'nquiona, tyeⁿnquiuna nomtyuua na tyola't'maaⁿndyena jom.

17 Tyoluena:

Cwiñe'quiaayâ na quianl'ua' 'u Ta Ty'oots'om na matsei'xmaⁿñ'eⁿ cha'tso nnom najndā.

'U m'aaⁿndo' m'aaⁿndyu',

nacjee' na jnaⁿjndyeena' mam'aaⁿndyu' ndo'
ticanycwii cantyja 'naⁿ!.

Mama'mooⁿ chiuu waa najndu' na matsei'xmaⁿ,
ndo' je' jndā t'moⁿna' na matsaⁿntjom'!

18 Nn'aⁿ tsjoomnancue cwila'jndoona 'u,
saⁿ je' jndā tue'ntyjō xjeⁿ na matsei'w'ii' joona.
Jndā tue'ntyjō xjeⁿ na nncu'xeⁿ nn'aⁿ na jndā tja,
ndo' na nñequiaa' juu na cwita'ntjom nn'aⁿ na
tyondye'ntjom njom' na tyoñequia ñ'om'!

Ndo' mati nñequiaa' na cwita'ntjom cha'tso nt'omcheⁿ nn'aⁿ na la'xmaⁿ cwenta' na cwila't'maaⁿndye xue',

meiiⁿ nn'aⁿ na t'maⁿ la'xmaⁿ, ndo' meiiⁿ nn'aⁿ na tit'maⁿ la'xmaⁿ.

Ndo' na nntseicandu' nquiee nn'aⁿ na cwila'ndaa' n'om nn'aⁿ na cha'waa tsjoomnancue.

¹⁹ Jnd^a jo' juu wats'om cwentaa' Ty'oots'om na waana' cañoom'luee, jnaaⁿna'. Ndo' jo' jo' nty'iaya juu castom na ñjom ñ'oom na seityeⁿtyeeⁿ ndaa^a nn'aⁿ Israel. Quia jo' jnaaⁿ chomntsuee ndo' teic'uua na tyola'xuaana', tyots'eii, ndo' jndeii tua'tsaaⁿ.

12

Yuscu ñequio catsoomjndii wee

¹ Quia jo' teitquioo' cwii 'naaⁿ t'maⁿ tsjo'luee na ma'moⁿna' chiuu cwinluii. Nty'iaya cwii yuscu cweⁿ ñe'quioom' cha'cwijom liaⁿaⁿ. Meintyjeeⁿeⁿ nacjoo'chi' ndo' ñjom cwii corona xqueeⁿ na chuu' canchoo'we cancjuu.

² Ndo' jndeiiñé. Tyotseixuaⁿ na maquiina' jom, ee manntseincueⁿ.

³ Jnd^a chii teitquioo'ti cwiichenⁿ 'naaⁿ tsjo'luee. Nty'iaya cwii catsoomjndii na t'maaⁿne ndo' weeñe cha'na chom. Juuyo' niom ntquieeⁿ xqueⁿyo', ndo' nqui ndei'jndyee'yo'. Ndo' cha'tso na ntquieeⁿ xqueⁿyo', jo' ñjom cwii cwii corona.

⁴ Quia tmeiiⁿñeyo' ts'aaⁿyo' manndyoo' cha'na xcwe cancjuu na ntyja tsjo'luee tei'caljoona', tquiaandye cancjuu'ñeeⁿ nomtyuua. Ndo' juu catsoomjndii'ñeeⁿ tjameintyjee'yo' jo nnom

yuscu'ñeeⁿ na mawaa xjeⁿ na nntseincuii cha mantyjacheⁿ nlquiiyo' jndā tuiñe.

⁵ Quia jo' seincuii yuscu'ñeeⁿ yu'ndaa na tsas'a. Jndā tqueⁿ Ty'oots'om yu'ndaa'ñeeⁿ na nluiit'maⁿñe, ndo' jndeii ñ'oom na nntsā'ntjom cha'tso nn'aⁿ njoomnancue. Ndo' tjei'na' juu quii'l'ø yuscu'ñeeⁿ. Tjañ'oom Ty'oots'om juu yuu waa tio'naaⁿaⁿ.

⁶ Ndo' juu yuscu'ñeeⁿ tjaleinoom cwii joo yuu na nncwañoom'na' juu yuu na jndā seijndaa'ñe Ty'oots'om na nljoo'ñé. Jo' jo' m'aⁿ nn'aⁿ na nnteix'eena jom cwii meiⁿ waljoo' we siaⁿnto waljoo' ndyeen'aaⁿ xuee.

⁷ Quia jo' jnaⁿ tia' cañoom'luee. Juu Miguel ñequio ángeles 'naaⁿaⁿ tyol'ana tia' nacjoo' catsoomjndii. Ndo' catsoomjndii'ñeeⁿ ñequio naⁿjndii 'naaⁿaⁿ tyola'jndāna, tyol'ana tia' ñ'eⁿ joo ángeles'ñeeⁿ.

⁸ Saā ticanajndāna ndo' tacwanaaⁿ na nljoo'ndyena cañoom'luee.

⁹ Jo' chii tjeii'na jom. Jla'cwatyu'na jom cañoom'luee, tiooñé tsjoomnancuecheⁿ. Mati jla'quiaana ángeles tia ñ'eⁿñé. Ee cantyjati na jnaⁿjndyeena' matseicajndyuna' jom catsuu tquiee, tsanⁿjndii ndo' Satanás. Majom na manquiu'nn'aaⁿ cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue.

¹⁰ Quia jo' jndiiya na teic'uaa cwii jndyee jndeii cañoom'luee. Matsona':

—Je' je' yuu', juu na macwji'n'maaⁿñe Ty'oots'om nn'aⁿ, jndā mamatseicandaⁿñaⁿe, ndo' ma'mooⁿ juu najndeii na matseixmaaⁿ. Jndā tue'ntyjo na macandā jom matsā'ntjoom ndo' mati cwiluiitquieñe Jnaaⁿ Cristo. Ee juu naxuee

ndo' natsjom mañequiaa jnaaⁿ nn'aan^{ya} jo nnom Ty'oo'ts'oomya, jndā jla'cwatyu'na juu. Manquiiti na tyoñequiaa jnaaⁿ nn'aan^{ya}.

¹¹ Sāq joona jndā jnaⁿdyena ñ'eⁿ tsa^rjndii'ñeeⁿ nc'e nioom' Catsmaⁿ ndo' nc'e ñ'oom na tjei'yuu'ndyena cantyja 'naaⁿaⁿ ndaaⁿ nn'aⁿ. Ee joona tyom'aⁿna na ticajnda nquiuna meiiⁿ cwjena cantyja na cwitjei'yuu'ndyena.

¹² Nc'e na luae' waa, c'om'yo' na neiⁿyo' cha'tsondyo' na m'aⁿyo' cañoom'luee. Sāq jeeⁿ nty'iaa'ndyo' 'o nn'aⁿ na m'aⁿyo' tsjoomnancue ñequio 'o na m'aⁿyo' ndaaluee, ee juu tsa^rjndii jndā tiooñē na m'aⁿyo' na jeeⁿcheⁿ ndya' w'eeⁿ. Ee ntyjeeⁿ na jndā teitsioo^r m'aaⁿna^r cantyja 'naaⁿaⁿ.

¹³ Ndo' quia na ljeii catsoomjndii'ñeeⁿ na jndā tuee'na jom nnom tsjoomnancue quia jo' tyontyjooⁿ yuscu na seincuii tyochjoo na tsaⁿs'a.

¹⁴ Sāq tquiaa Ty'oots'om we ntsquii cachi t'maaⁿ nnom yuscu'ñeeⁿ cha nndāq nncuaaⁿ na nleinoom catsuujndii'ñeeⁿ. Jo' chii tjaanⁿ yuu na nncwañoom'na^r jom yuu na taxondāq nnts'aa catsuu tquiee'ñeeⁿ nata^r jom. Jo' jo' nntei'x'ee Ty'oots'om jom ndyee chu waljoo' xcwe.

¹⁵ Ndo' juu catsuu tquiee'ñeeⁿ ñequio 'ñom tyojoom'm ndaa jo naxeⁿ yuscu'ñeeⁿ. S'aana'cha'jom cwii jndaa, cha nncjaawjaañe yuscu'ñeeⁿ.

¹⁶ Sāq teijndeii tyuaa yuscu'ñeeⁿ ee seintquiooñena' 'ndyoona' ndo' t'uuna' jndaa'ñeeⁿ na tju' catsoomjndii ñequio 'ñom.

¹⁷ Jo' chii jeeⁿ t'maⁿ seiw'ii catsoomjndii yuscu'ñeeⁿ. Tjaanⁿ, tjacats'aaⁿ tia' nacjoo cha'tso nn'aⁿ tsjaanⁿ yuscu'ñeeⁿ na cwila'canda^r ñ'oom na matsā'ntjom Ty'oots'om ndo' na tica'ndye na

cwitjei'yuu'ndye cantyja 'naaⁿ' Jesucristo.

13

¹ Quia jo' tjomeintyja^qa nacjoo' tei' ndaaluee
ndo' nty'iaya cwii quioo' na cwajndii waa
na macalui' quii' ndaaluee. Niom nqui
ndeijndyee'yo' ñequio ntquiee' xqueⁿyo'. Ndo'
ticwii cwii tsei'jndyee'yo' ñjom cwii cwii corona.
Ndo' cjoo' cwii cwii xqueⁿyo' teiljeii ñ'oom ntjeiⁿ
na matseijnnaaⁿ'na' Ty'oots'om.

² Ndo' juu quioo'jndii'ñeeⁿ na nty'iaya, mat-
seijomna' juuyo' cha'cwijom cwii catsiaⁿ ljeiyya,
ndo' nc'eeyo' cha'cwijom nc'ee oso ndo' 'ndyooyo'
cha'cwijom 'ndyoo liom. Ndo' juu catsoomjndii
tquiaaⁿ cantyja najneiⁿ nnom quioo'jndii'ñeeⁿ.
Ndo' tquiaaⁿ na nncwacatyeeⁿyo' ndio 'naaⁿ'aⁿ
ndo' nntsa'ntjomyo' cha'xjeⁿ na matsa'ntjoom.

³ Mati nty'iaya na cwii xqueⁿyo' jeeⁿ nioom jnd^a
tquiaaⁿ, mach'eena' tja^a chiuu cwii ya sa^q jnd^a
chii n'maⁿyo'. Ndo' cha'tsoti nn'aⁿ tsjoomnancue
ty'entyjona naxenⁿ quioo'jndii'ñeeⁿ. Jeeⁿ tjawee'
n'omna na n'maⁿyo'.

⁴ Tyola't'maaⁿ'ndye nn'aⁿ juu catsoomjndii nc'e
na jnd^a tquiaaⁿ cantyja najneiⁿ nnom quioo'jndii.
Mati quioo'jndii'ñeeⁿ tyola't'maaⁿ'ndyena juuyo'.
Tyoluena:

—¿'Ñeeⁿ juu cwiluiit'maⁿñe cha'na
quioo'jndiim'aaⁿ? Ndo' ¿'ñeeⁿ juu nndaq^a nnaⁿñe
na nnts'aa tia' ñ'eⁿñeyo'?

⁵ Ndo' tquiaa Ty'oots'om na wanaaⁿ na cat-
seineiⁿyo' ñ'oom ntjeiⁿ nacjoom'm ñequio ñ'oom
na matseit'maaⁿñe cheⁿnquiyo'. Mati tquiaaⁿ

na wanaaⁿ na caluiit'maⁿñeyo' wen'aaⁿ nchoo' we chi'.

⁶ Quia jo' jnaⁿna' na matseineiⁿyo' ñ'oom cwajndii na ntjeiⁿna' nacjoo' Ty'oots'om, ndo' sejnaaⁿyo' xueⁿeⁿ, ñequio cañoom'luee yuu na mac'eeⁿ, ndo' ñequio cha'tsondye joo na m'aⁿ jo' jo'.

⁷ Mati tquiaaⁿ na wanaaⁿ na cats'aayo' tia' nacjoo nn'aⁿ na la'xmaⁿ cwentaaⁿaⁿ, ndo' nnaⁿñeyo' ñ'eⁿndyena. Ndo' tquiaaⁿ na wanaaⁿ na catsq'ntjomyo' cwii cwii ndyuaa, ñequio cwii cwii nnom nn'aⁿ na tjachuii'ndye, ñequio cwii cwii nnom nn'aⁿ na tjachuii' ñ'oom na cwila'neiⁿ, ñequio nn'aⁿ ticwii cwii tsjoomnancue.

⁸ Cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue na ticala'xmaⁿ cwentaa' Ty'oots'om jla't'maaⁿndyena juuyo'. Naⁿñeeⁿ tîcwiljeii ncueena naquii' libro cwentaa' Catsmaⁿ na jla'cuee' nn'aⁿ. Ee cantyjati na tqueⁿ Ty'oots'om tsjoomnancue, waa libro 'naaⁿaⁿ na chuu ncuee nn'aⁿ na ticanycwii na cwita'ndo'.

⁹ 'Ñeeⁿ juu na ñe'candii, cwa candii.

¹⁰ Ts'aⁿ na matseijndaa'ñê na nt'ueeⁿ nn'aⁿ na ncjaachom joona ndyuaaⁿaⁿ, majo'ti nntjoom. Ndo' xeⁿ m'aaⁿ 'ñeeⁿ juu na nntseicuee' x'iaa' ñ'eⁿ xjo, mañ'eⁿ xjo nncue!. Nc'e na luala'waa macaⁿna' na nquiee nn'aⁿ na maqueⁿ Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ, cwintyjee'tyeⁿna cantyja na cwila'yu'ya n'omna meiⁿ tica'ndyenc'uaa'ndyena meiiⁿ wi' cwitjoomna.

¹¹ Jndä jo' nty'iaya cwiichenⁿ quioo'jndii na jlui'yo' quii' tyuua. Ntyjoo we ndei'jndyee'yo' cha'na ndei'jndyee' cwii catsmaⁿ chjoo, saa seineiⁿyo' cha'na matseineiⁿ catsoomjndii.

12 Ndo' cha'tsoti najndeii na tyotseixmaⁿ juu quioo'jndii najndyee, majo'ti matseixmaⁿ quioo'jndii na jndā we nc'e ñ'oom 'ndyoo quioo'jndii tquiee'ñeeⁿ. Ndo' ñequio na jndei'na' mach'eeyo' na calat'maaⁿ'ndye cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue juu quioo'jndii tquiee, tsaⁿ na jndā n'maⁿ na jeeⁿ nioom tquiee' xqueⁿ.

13 Ndo' jndye ts'iaaⁿ tyoch'eeyo' na xocanda^{aq} nnts'aa na cwe' najndeii nquii ts'aⁿ. Ñequio na jndoo' nn'aⁿ tyoch'eeyo' na cwiquiaa chom nomtyuua na cwinaⁿna' tsjo'luee.

14 Wanaaⁿ na cats'aayo' na nmeiiⁿ nc'e ñ'oom 'ndyoo quioo'jndii tquiee. Jo' chii tquiu'nn'aⁿna' nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue. Sa'ntjomyo' na cal'ana cwii na nlui'tsjaanⁿñee quioo'jndii tquiee, juu tsaⁿ na jeeⁿ nioom tquiee' xqueⁿ ñ'eⁿ xjo, saa^a ndicwaⁿ wando'.

15 Ndo' to'ñomyo' na nnda^{aq} nnts'aayo' na juuna' na jlui'tsjaanⁿñee quioo'jndii tquiee nnda^{aq} nncwja jndye ndo' nnda^{aq} nntseinein. Ndo' hasta na nnda^{aq} nntsa'ntjomna' na cwje nn'aⁿ na ticalat'maaⁿ'ndye juuna'.

16 Ndo' juu quioo'jndii na ndā we s'aayo' na jnde'i'na' na cha'tso nn'aⁿ nñom ljeii lueena ntyjaya oo cantaana. Luua's'aayo' ñequio meiⁿquia nn'aⁿ, meiⁿ nn'aⁿ na cwiluiit'maⁿndye ndo' meiⁿ nn'aⁿ na cwe' cwi'oontyjo, oo meiⁿ nn'aⁿ na tyandye ndo' meiⁿ nn'aⁿ na nty'iaandye, oo meiⁿ nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ ndo' meiⁿ nn'aⁿ na m'aⁿ xjeⁿ 'naanⁿ.

17 Quia jo' s'aayo' na meiⁿcwii ts'aⁿ xocanda^{aq} na nntseijnda 'naⁿ oo na njndā^{aq} 'naⁿ xeⁿ ticañoom ljeii'ñeeⁿ nacjoo'. Ee ljeii'ñeeⁿ ma'moⁿna' xuee'

quioo'jndii tquiee oo juu número na tseixmaⁿ xuee'yo'!

¹⁸ Luaa maca^{nna}' na c'oom ts'aⁿ na jndo^l ts'om. Cwii cwii ts'aⁿ na matsei'nqⁿ cwji^l cwenta cantyja 'naaⁿ número^l na tseixmaⁿ quioo'jndii'ñeeⁿ ee ma'mo^{nna}' xuee^l ts'aⁿ. Ndo^l juu número^lñeeⁿ yom siaⁿnto waljoo^l ndyeen'aaⁿ nchoo^l yom.

14

Na cwita nn'aⁿ na jnda jlui'n'maaⁿndye

¹ Jnda jo^l nty'iaya na meintyjee^l Catsmaⁿ xqueⁿ ta Sión. Ndo^l ñeⁿnaaⁿ nacañom'm m'aⁿ cwii tmaaⁿ nn'aⁿna jndyendye. Tuee^l cwii siaⁿnto meiⁿ waljoo^l wen'aaⁿ nchoo^l ñequiee mein^l joona. Ndo^l cantaana jnd^l teiljeii xuee^l nquii Catsmaⁿ ñequio xuee^l Tsotyeeⁿ.

² Ndo^l jndiiya na c'uaa nandye cañoom'luee cha'cwijom c'uaa na maco'na^l ndaa, oo cha'cwijom najndeii matseixuaa tsuee. Jo^l jo^l jndiiya na jndye arpa cwitjoo^l nn'aⁿ.

³ Cwitana cwii luantsa xco jo nnom tio na wacatyeen^l Ty'ooots'om, ndo^l jo ndaq^l ñequiee naⁿ na tando^l, ndo^l jo ndaq^l ntquiuu nchoo^l ñequiee nn'aⁿ na cwiluiitquiendye. Ndo^l tjaa 'ñeeⁿ juu na nnadaa nntsei'naaⁿ luantsa'ñeeⁿ, macanda^l nquiee nn'aⁿ na cwii sianⁿnto waljoo^l wen'aaⁿ nchoo^l ñequiee meinⁿndye. Ee quii'ntaaⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue, macanda^l joona na jnd^l tjei'n'maaⁿñe Ty'ooots'om.

⁴ Joo naⁿm'aⁿtyoo'ndyena Ty'ooots'om. Macanda^l jom cwila't'maaⁿndyena. Cwi'oontyjona naxeⁿ Catsmaⁿ meiⁿyuuchen^l na wjan^l. Tioml'ua Ty'ooots'om jnaa^{nna} na tjeii'ñe joona quii'ntaaⁿ

nn'aⁿ cha macanda nla'xmaⁿna cwentaaⁿ'aⁿ ndo'
cwentaa' juu na matseicajndyuna' Catsmaⁿ.

⁵ Meiⁿcwii ñ'oom na cwe' cantu ticaljeii'
ndyueena. Ndo' meiⁿcwii tyoola'tjoⁿndyena
nnom Ty'oⁿots'om.

Ñ'oom na cwilue ndyee ángeles

⁶ Quia jo' nty'iaya cwiicheⁿ ángel na mantyja
nandye cañoom'luee. Mañequiaⁿ ñ'oom naya
na m'aaⁿ ndo' m'aaⁿna' ndaqⁿ nn'aⁿ tsjoomnan-
cue. Matseicañeeⁿ nn'aⁿ ticwii cwii tsjoomnan-
cue, ñequio ticwii cwii ndyuua nn'aⁿ, ñequio nn'aⁿ
na ticwii cwii ñ'oom na cwichuii' na cwila'neiⁿ,
ñequio nn'aⁿ na ticwii cwii nnom na tjachuii'ndye.

⁷ C'uaa 'ñom matseineiⁿ, tsoom:

—Calcwi'yo' Ty'oⁿts'om ñequio na nquia'yo'
jom ee na jndqⁿ tue'ntyjo xjen na nncu'xeeⁿ nn'aⁿ.
Cala't'maaⁿndyo' nqueⁿ na s'aaⁿ cañoom'luee
ñequio tsjoomnancue, ñequio ndaaluee, ndo'
ñequio cha'tso nqueⁿljo' yuu na cwinaaⁿ ndaa.

⁸ Ndo' tjantyjo cwiicheⁿ ángel na jndqⁿ we naxeⁿ
ángel'ñeeⁿ. Matso:

—Jndqⁿ tyuii' tsjoom Babilonia. Jndqⁿ tyuii' tsjoom
t'maⁿñeeⁿ. Ee nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ jndqⁿ jla'ndaa'na
n'om nn'aⁿ ticwii cwii ndyuua ñequio natia na
cwil'ana na juu jo' matseijomna' cha'cwijom
cwila'cwena nn'aⁿ winom cha candyee naⁿñeeⁿ.

⁹ Ndo' tjantyjo cwiicheⁿ ángel na jndqⁿ ndyee.
Jndeii matseineiⁿ, matso:

—Nty'iaa'ndye joo nn'aⁿ na cwila't'maaⁿndye
quioojndii tquiee ñequio juu na jlui'tsjaaⁿñeyo'.

Ndo' nty'iaa'ndye joo nn'aⁿ na tquiandye na tja-cañoom ljeii cwentaa' quioo'jndii'ñeeⁿ cantaa oo luee.

10 Naⁿ'ñeeⁿ maxjeⁿ jndeい'na' na nncwena winom 'naanⁿ Ty'oots'om na juu jo' ma'moⁿna' na mat-seiw'iiyayaaⁿ joona. Nntseicatom'm waso ñ'eⁿ winom'ñeeⁿ na meiⁿchjoo tjaa ljo' tjoom' nc'e na tyeⁿ waa na matseiw'eeⁿ. Ndo' t'maⁿ nlco'wi'na' joona naquii' chom ñequio sufra^q na cwico. Joo ángeles na lju' n'om ñequio Catsmaⁿ nnty'iaana na wi' nntjoom naⁿ'ñeeⁿ.

11 Tixocjaameintyjee' na cwi'oowa ndioom na maco'wi'na' naⁿ'ñeeⁿ. Meiⁿchjoo tixocata'jndyeena naxuee natsjom ee joona tyola't'maaⁿ'ndyena quioo'jndii tquiee ñequio juu na jlui'tsjaaⁿ'ñeyo' ndo' joona jñoom 'naaⁿ cantaana na ma'moⁿna' xuee'yo'.

12 Jo' chii joo nn'aⁿ na maqueⁿ Ty'oots'om na lju' n'om macaⁿna' na tyeⁿ cwintyjee'na cantyja 'naaⁿaⁿ. Cala'candana ñ'oome na matsa'ntjoom, ndo' tyeⁿ cala'y'u'ya n'omna ñ'eⁿ Jesú.

13 Quia jo' jndiiya na teic'uua jndye na jnaⁿna' cañoom'luee. Tso noqⁿ:

—Luua catseiljei!: “Juu xuee na cwiwjaaⁿ!, ma-tio'naaⁿñenaⁿ joo nn'aⁿ na m'aⁿ cantyja 'naaⁿ! Ta Jesucristo na quia nncwje.” Majo'ti matso Espíru Santo, ee cañoom'luee nta'jndyeena cantyja na ñejla'jndana naquii' ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'oots'om. Ndo' wjaañ'eⁿ ñ'oome ñ'eⁿndyena na ma'moⁿna' canty-jati na ya na jnd^q ñel'ana.

Na maco'wi'na' nn'aⁿ tsjoomnancue

14 Quia jo' nty'iannda'a ndo' ljei cwii nchquiu canchii'. Nacjoo' nchquiu'ñeeⁿ wacatyeeⁿ cwii na matseijomna' ts'aⁿ. Xqueeⁿ ñjom cwii corona na tuiina' ñ'eⁿ s'om cajaⁿ, ndo' t'ueeⁿ xjo carwato na t̄aq 'ndyoo.

15 Jndā jo' jnaⁿ cwiicheⁿ ángel wats'om cañoom'luee. Jndeii seineiⁿ nnom nqueⁿ na wacatyeeⁿ nacjoo' nchquiu'ñeeⁿ. Tso:

—Cwa, c'oom' xjo carwato 'naⁿ', catyjee' ntjom-mein'ⁿ ee jndā tue'ntyjo xjeⁿ na nntu'xeⁿndye nn'aⁿ na m'aⁿ tsjoomnancue. Ndo' joona matseijomna' cha'cwijom ntjom na jndā tmaⁿ.

16 Quia jo' jom na wacatyeeⁿ nacjoo' nchquiu'ñeeⁿ, tjoom'm xjo 'naaⁿ'aⁿ nnom tsjoomnancue chii tyjeeⁿ ntjom na niom nnom tsjoomnancue, jo' jo' nn'aⁿ jo'.

17 Ndo' jnaⁿ cwiicheⁿ ángel wats'om cañoom'luee. Mati juu ñ'oom xjo carwato na t̄aq 'ndyoo.

18 Ndo' cwiicheⁿ ángel na tseixmaⁿ na mando' chom na ntyjo nomts'om jo' jo', juu jlui'nom ndo' jndeii seineiⁿ nnom juu ángel na maleiñ'oom xjo carwato. Tso nnom ángel'ñeeⁿ:

—Cwa, c'oom' xjo t̄aq 'naⁿ', catyjee' n'eiiⁿ uva l'oo na meintyjee' tsjoomnancue, ee jndā jndāq ta.

19 Quia jo' to' ángel'ñeeⁿ tjoom'm xjo carwato 'naaⁿ'aⁿ nnom tsjoomnancue. Seitjoom n'eiiⁿ uva l'oo na meintyjee' jo' jo'. Tioom ta'ñeeⁿ ts'om cwii catsiuu' tsjo' yuu na nluii' ndaa'na'. Ts'iaaⁿ'ñeeⁿ ma'moⁿna' cantyja na cwajndii nntjoom nn'aⁿ na matseiⁿw'ii Ty'oots'om joona.

20 Jo nnom tsjoom tuii ts'iaaⁿ'ñeeⁿ na tyonch-jeena uva'ñeeⁿ. Jo' jo' jluii' nioom nn'aⁿ hasta seijomna' cha'cwijom cwii jndaa niom'. Njoom

m'aaⁿ niom' hasta tue'cañoomna' frenom ndyuee catso. Ndo' tquia tjanoomna', tuee'na' cha'na ndyee siaⁿnto kilómetros.

15

Ntquiee' ntycu na cwila'quiaa ángeles

¹ Quia jo' nty'iaya cwiicheⁿ 'naaⁿ t'maⁿ cañoom'luee na seicaty'uena' ja. Nty'iaya ntquiee' ángeles na cwilei'cho ntquiee' nnom nawi' na nntjoom nn'aⁿ. Joona' la'xmaⁿna' nawi' na macandá ee quia na jndá teinom cantyja 'naaⁿ joona', mana cwintycwii na matseiw'ii Ty'oqots'om nn'aⁿ.

² Ndo' mati nty'iaya cwii na matseijomna' ndaaluee na jeeⁿ caxuee cha'na tsioo jndá'jom cha'cwijom too' chom. Jndye nn'aⁿ meintyjee' 'ndyoo ndaaluee'ñeeⁿ, jo' jo' nquiee nn'aⁿ na jndá jnaⁿndye ñequio quioo'jndii, ñequio juu na jlui'tsjaanⁿñeyo', ñequio número' na ma'moⁿna' xuee'yo'. Too' arpa lueena na jndá tquiaa Ty'oqots'om.

³ Cwitana luantsa cantyja na tjei'n'maaⁿñé Ty'oqots'om joona ñequio l'o Moisés, tsaⁿ na ñejndi'ntjom nnoom, ndo' mati tana luantsa na cwila't'maaⁿndyena Catsmaⁿ na tjei'n'maaⁿñé joona. Matsona':

'U Ta Ty'oqots'om matsei'xmaⁿñ'eⁿ cha'tso nnom najnda.

Jeeⁿ t'maⁿ ts'iaaⁿ mache', tjacantyja na ya joona'.

'U cwiluiindyu' na matsaⁿntjom' cha'waa tsjoom-nancue.

Cha'tso cantyja 'naⁿ matsei'xmaⁿ na matyl'iomyana' ñequio na mayuu'.

⁴ 'U Ta, tjaa'naⁿ ts'aⁿ c'oom na tinquiaa' 'u,
ndo' tjaa'naⁿ ts'aⁿ c'oom na xocatseit'maa^{n!}ñe xue'.
Ee mañenncu'che^{n!} tseixmaa^{n!} na lju' ts'om'.
Cha'tso nn'aⁿ cwii cwii ndyuuaa nñequiona na
nla't'maa^{n!}ndyena 'u,
nc'e na jndä tjanty'ee ñ'oom cantyja 'na^{n!} na
cha'tso na mache' maxjeⁿ maty'iomyana'.

⁵ Jndä teinom na nmeii^{n!}, quia jo' nty'iaya
wats'om cañoom'luee, na jndä jnaⁿ nacañoomticheⁿ
yuu na m'aaⁿ nquii Ty'oots'om. Juu jo' yuu na
tyola'we nn'aⁿ Israel ljo' na teiljeii ljeii naqui quia
na tyolei'ñ'omna wats'omliaa.

⁶ Ndo' jo' jo' jlui' ntquiee' ángeles. Cwilei'chona
ntquiee' nnom nawi' na nntjoom nn'aⁿ. Cwee'na
liaa lino na canchii', na jeeⁿ caxueena'. Ndo' cwii
cwiindyena chu'tyeⁿ tsei'jndya cwii 'naⁿ na tuii
ñ'eⁿ s'omcajaⁿ.

⁷ Quia jo' cwii tsa^{n!}ñeeⁿ na ñequiee na cwita'ndo'
tquiaa ntquiee' watso na tuiina' s'omcajaⁿ ndaa
ángeles'ñeeⁿ. Joona' too'cheⁿ ñjom nawi' na jeeⁿ
cwajndii na nntjoom nn'aⁿ ee juu Ty'oots'om na
ñequii'chen' na wando', matseiw'eeⁿ nn'aⁿ tsjoom-
nancue.

⁸ Ndo' ndiochenⁿ yuu na m'aaⁿ Ty'oots'om sein-
tyjana' ndioom nc'e na jeeⁿ nei'ncoo' caxueenñé
ndo' tjacantyja najneiⁿ. Meiⁿ tjaa 'ñeeⁿ juu nndaq^a
nncaaquiee' jo' jo' hasta na jndä teinom ntquiee'
nawi' na nntjoom nn'aⁿ na cwilei'cho ntquiee'
ángeles'ñeeⁿ.

16

Ntquiee' watso na ñjom nawi' na nntjoom nn'aⁿ

¹ Quia jo' jndiiya najndeii teic'uaa naquii'cheⁿ cañoom'luee, tso juu ndaq̄ ntquiee' ángeles'ñeeⁿ:

—Nmeiiⁿ ntquiee' watso na ñjom na cwajndii na matseiwⁱⁱ Ty'ooots'om nn'aⁿ. Catsa'yo', cat-satu'nquio'yo' joona' nnom tsjoomnancue.

² Quia jo' juu ángel najndyee tjaaⁿ, tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿ'aⁿ nnom tsjoomnancue. Ndo' jna^{n!} ntyje' nn'aⁿ na cho ljeii cwentaa' quioo'jndii tquiee, ñequio nn'aⁿ na cwila't'maanⁿndye na jlui'tsjaanⁿ'ñeyo'. Cwajndii ntyje'ñeeⁿ ndo' tileicatsuuna'.

³ Quia jo' juu ángel najnda we tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿ'aⁿ nnom ndaaluee. Ndo' seicwaqueⁿa' ndaaluee cha'cwijom nty-cwe niom'. Ndo' tja cha'tsoti na tando' naquii' ndaaluee'ñeeⁿ.

⁴ Jndq̄ jo' juu ángel na jndq̄ ndyee tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿ'aⁿ n'om candaa ñequio cha'tso joo yuu na cwinaa^{n!} ndaa. Ndo' se-icwaqueⁿa' joona' niom'.

⁵ Quia jo' jndiiya na matseineiⁿ ángel'ñeeⁿ na mach'ee cwenta ndaa. Matsoom nnom Ty'ooots'om:

—'U Ta cwiluiindyu' na lju' ts'om', m'aa^{n!} ndo' m'aa^{n!}, ndo' nacjee' na jnaⁿjndyeena' maxjeⁿ m'aa^{n!}. Mache' cantyja na maty'iomyana' na laa'ti' macu'xe^{n!} nn'aⁿ na tîcatuee'ndyecje njom'.

⁶ Ee na^{n!}ñeeⁿ jnda jla'cwjeena nn'aⁿ na tque^{n!}lju' n'om, mati profetas. Ndo' je' je' mache' na joona cwiwena niom', ee maty'iomyana' na catjoomna na ljo'.

⁷ Ndo' jndiiya na matseineiⁿ ángel na mach'ee cwenta chom na ntyjo nomts'om, matso:

—Mayuu' na ljo', 'U Ta Ty'oots'om na matsei'xmaⁿ'ñ'eⁿ cha'tso nnom najndā, mache' cantyja na maty'iomyana' ndo' majo'ndyo' na macu'xeⁿ nn'aⁿ.

⁸ Jndā jo' juu ángel na jndā ñequiee tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿaⁿ nacjoo' ñe'quioom!. Ndo' tquiaana' najndeii ñe'quioom' na nntseicona' nn'aⁿ.

⁹ Nioom tcondye nn'aⁿ nc'e na jeeⁿ jmei^{n!} ñe'quioom!. Saq ticalcwe' n'omna, meiⁿ ticala't'maaⁿndyena Ty'oots'om. Yacheⁿ tyotjeiⁿna ñ'oom ntjeiⁿ na wi'na' nacjoo' xuee' nqueⁿ na waa najneiⁿ na tjoom'm cha'tso nawi'ñeeⁿ nacjoona.

¹⁰ Jndā jo' juu ángel na jndā 'om tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿaⁿ nacjoo' tio yuu na wacatyeeⁿ quioo'jndii tquiee. Ndo' seijaaⁿñena' cha'tso ndyuua na m'aⁿ nn'aⁿ na matsa'ntjoom. Ndo' joo nn'aⁿñeeⁿ tyonda'na tsaana na jeeⁿ cwajndii tyoquiina' joona.

¹¹ Saq meiⁿ na luua', ticalcwe' n'omna natia na cwil'ana. Yacheⁿ tyoluena ñ'oom ntjeiⁿ na wi'na' nacjoo' Ty'oots'om na m'aaⁿ cañoom'luee nc'e na chona ntyje'ñeeⁿ ndo' jeeⁿ maquiina' joona.

¹² Jndā jo' juu ángel na jndā yom tjacu'nquioom nawi' na ñjom waso 'naaⁿaⁿ ts'om jndaa t'maⁿ Eufrates. Mana seicaaⁿna' jndaa'ñeeⁿ, cha nntseicanaaⁿñena' cwii nato ndyuuaⁿñeeⁿ na nncwinom nt'om nn'aⁿ. Naⁿñeeⁿ cwiluiindyne nn'aⁿ na cwitsa'ntjom ndyuua jo ndo' na mandyowa ñe'quioom'.

¹³ Quia jo' nty'iaya ndyee espíritu na cwajndiindy. Cwii jlui'nom naquii' 'ndyoo

juu catsoomjndii, cwiicheⁿ jlui'nom 'ndyoo quioo'jndii tquiee, ndo' cwiicheⁿ jlui'nom 'ndyoo tsaⁿ na mañequiaa ñ'oom cantu. Matseijomna' espíritu'ñeeⁿ cha'cwijom quioo' candaa.

¹⁴ Joo espíritu'ñeeⁿ cwiluiindyena naⁿjndii. Jndye nnom 'naaⁿ cwil'ana na xocandaa^a nnts'aa na cwe' ts'aⁿ. Cwi'oontyjaal'na nn'aⁿ na cwitsaⁿtjom cha'waati tsjoomnancue, na nla'tjomna naⁿñeeⁿ na nl'ana tia' nacjoo' Ty'oots'om, nqueⁿ na matseixmaⁿñ'eeⁿ cha'tso nnom najnd^a, jnd^a tqueⁿ xuee na nncuuaa tia'.

¹⁵ Matso nquii Jesucristo: "Queⁿ'yo' cwenta, majndeiiito manncuacañooⁿya 'o cha'na quich'ee tsaⁿcanch'ue. Jeeⁿ neiiⁿ juu ts'aⁿ na m'aaⁿc'eeñe xjeⁿñeeⁿ na cwee liaa', ee xocalui'jnaaⁿñê na ñecasei'ñê."

¹⁶ Quia jo' ndyee naⁿjndii'ñeeⁿ jla'tjomna cha'tso nn'aⁿ na cwitsaⁿtjom cwii joo yuu na jndyu Armagedón ñequio ñ'oom hebreo. Jo' jo' nl'ana tia' nacjoo' Ty'oots'om.

¹⁷ Jnd^a jo' juu ángel na jnd^a ntquiee^e tjacu'nquioom nawi^l na ñjom waso 'naaⁿaⁿ nacjoo' jndye. Ndo' naquii'cheⁿ wats'om cañoom'luee teic'uua jndyee' nqueⁿ na wacatyeeⁿ tio 'naaⁿaⁿ. Tsoom:

—Cha'tso jnd^a tuii.

¹⁸ Quia jo' teitquioo' chom ntsuee, jndeii teic'uua, ndo' jeeⁿ tyola'xuaa ntsuee. Jndeii tyots'eii. Cantyjati na m'aⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue, tijoom ñes'eii cha'na s'eii luua'.

¹⁹ Seityuii'ñ'eⁿna' tsjoom t'maⁿ Babilonia, ndo' sei'ndaa'na' jndye njoom cha'waa tsjoomnancue. Ee Ty'oots'om ticatsuu' ts'oom nn'aⁿ na la'xmaⁿ

cwentaa' tsjoom t'maⁿ Babilonia na nnjoom cantyja na ñel'ana. S'aaⁿ na jndei'na' cweñ'eⁿna na ñjom waso 'naaⁿ'aⁿ na jeeⁿ matseiw'eeⁿ joona.

20 Quia jo' macanda^q tsuu cha'tso ndyuuaaxeⁿncwe, ndo' meiⁿ cwii sjo tatquioo'.

21 Tquiaa tsaan t'maⁿ cjoo nn'aⁿ na jnaⁿna' tsjo'luee. Jaa'na' cha'na wen'aaⁿ kilos na cwiina'. Ndo' jnaaⁿ jo' tyolue nn'aⁿ ñ'oom wi' na ntjeiⁿ nacjoo' Ty'oots'om.

17

Na maco'wi'na' sculjaa'

1 Quia jo' cwii na ntquiee' ángeles'ñeeⁿ na tyolei'cho ntquiee' watso, tyje'cañoom ja. Tsoom nooⁿ:

—Candyo' luua ndo' m'mooⁿya njom' na nntu'xeⁿndye nn'aⁿ tsjoom t'maⁿ'ñeeⁿ na wacatyeeⁿna' cjoo' jndye ndaa. Juu tsjoom'ñeeⁿ matseijomna' cha'cwijom cwii sculjaa'.

2 Cha'na cwila'ntjeiⁿndye nn'aⁿ na cwe' luua' m'aⁿ ñ'eⁿ sculjaa', maluua' cwil'a nn'aⁿ na cwitsa'ntjom tsjoomnancue, na cwilajomndye cantyja 'naaⁿ' tsjoom t'maⁿ'ñeeⁿ. Ee cwi'oontyjona cha'tso nnom jnaⁿ na cwinty'iaana na cwiluii tsjoom'ñeeⁿ. Ndo' jndye nn'aⁿ na cwinan cha'waa tsjoomnancue, cha'cwijom cwindyeena cantyja 'naaⁿ' winom na matseixmaⁿ tsjoom'ñeeⁿ. Juu na cwila'jomndyeñ'eⁿna na matseixmaⁿna', matseijomna' cha'cwijom na matseitjomñe ts'aⁿ ñequio sculjaa'.

3 Quia jo' tco'na' nooⁿ cwii na t'moⁿ Espíritu Santo. Tjañ'oom ángel'ñeeⁿ ja cwii joo yuu na tjaa'naⁿ nn'aⁿ c'oome. Jo' jo' nty'iaya cwii

yuscu na wa'ljoo nacjoo' quioo'jndii na weeñe. Cha'waañeyo' teiljeii ñ'oom ntjeiⁿ na matseij-naaⁿna' Ty'oots'om. Ndo' niom ntquiee' xqueⁿyo' ndo' nqui ndei'jndyee'yo'!

⁴ Cwee yuscu'ñeeⁿ liaa colo catsioo' ñ'eⁿ colo wee, ndo' tycwi'ññê ñequio s'omcajaⁿ, ñequio jndye nnom ljo' ñ'eⁿ ta' na jeeⁿ jnda. Ndii' waso na tuii ñ'eⁿ s'omcajaⁿ ts'ooⁿ. Waso'ñeeⁿ too'cheⁿ ñjom na cwajndii na matseijomna' natia na mach'eeⁿ na matseintjeiⁿ nn'aⁿ.

⁵ Ndo' staaⁿ teiljeii ñ'oom na cwe' tjañoom' na matseicajndyuna' jom. Matsona': "Luuañe tseixmaⁿ tsjoom t'maⁿ Babilonia. Cwiluiññê tsondyee lculja', ndo' x'ee cha'tso na cwajndii na cwiluii tsjoomnancue."

⁶ Ndo' nty'iaya yuscu'ñeeⁿ, cha'cwijom na cañeⁿ na jeeⁿ neiiⁿeⁿ matseicwjeⁿ nn'aⁿ na cwiluiindyce cwentaa' Ty'oots'om, na tyotjei'yuu'ndye cantyja 'naaⁿ' Jesú. Quia na nty'iaya jom jeeⁿ seitsaⁿna' ja.

⁷ Saq matso ángel'ñeeⁿ nooⁿ:

—¿Chiuu na jeeⁿ m'aaⁿ ts'om'? Ja m'mooⁿya njom' ñ'oom wanty'iuu' cantyja 'naaⁿ yuscum'aaⁿ', ndo' cantyja 'naaⁿ quioo'jndii tquiee na chuu jom luua', na niom ntquiee' xqueⁿ ndo' nqui ndei'jndyee'!

⁸ Juu quioo'jndii'ñeeⁿ na jndä tco'na' na nty'ia' ñetando'yo' ndo' je' tacwando'yo' saa quia nlui'nnda'yo' yuu na ticanycwii na njoom. Jndä chii nncju' Ty'oots'om juuyo' yuu na nntsuuñeyo'. Cantyjati na tuii tsjoomnancue maxjeⁿ waa cwii libro na chuuna' ncuee nn'aⁿ na ticanycwii na cwita'ndo'. Saq nquiiee nn'aⁿ

na m'aⁿ tsjoomnancue na tyoowiljeii ncueena nacjoo' libro'ñeeⁿ, jeeⁿ nntseitsa^{n!}na' joona quia na nnty'iaannda'na quioo'jndii'ñeeⁿ. Ee teiyo ñet'oomyo' ndo' je' tac'oomñeyo' s̄aq quia nncwje'nnda'yo'.

⁹ 'Ts'aⁿ na jndo' ts'om macaⁿna' na catsei'noo^{n!}oⁿ ñ'oomwaa: Ntquiee' xqueⁿ quioo'jndii'ñeeⁿ cwit'mooⁿna' ntquiee' ta yuu na wacatyeeⁿ yuscu'ñeeⁿ.

¹⁰ Ndo' mati joo ntquiee' xqueⁿyo' cwit'mooⁿna' ntquiee' nn'aⁿ na cwitsa'ntjom. 'Omndye joona jnda tja, ndo' cwii joona mam'aaⁿ ts'iaaⁿ je', ndo' cwii quia nnc'oom. S̄aq quia na nncwjeeⁿeⁿ matsona' na tijndye xuee nnc'oom.

¹¹ Ndo' quioo'jndii'ñeeⁿ na ñetando' ndo' je' tacwando', juuyo' cwiluiñeyo' cwiichenⁿ ts'aⁿ na matsaⁿntjom na jndā ñeeⁿ ndo' matseix'iaa'ñe ñequio ntquiee' na^{n!}ñeeⁿ. S̄aq xeⁿ jndā nncju' Ty'oots'om jom yuu na cwitsuundyee nn'aⁿ.

¹² 'Ndo' nqui ndei'jndye na tco'na' na nty'ia' na ntyjoo xqueⁿyo' cwit'mooⁿna' nqui nn'aⁿ na cwiluiit'maⁿndye s̄aq tyoonaⁿna' na nntsⁿaⁿntjomna. Quia nnto'ñoomna na nntsⁿaⁿntjomna cwe' cwii taⁿndyo ñequio juu quioo'jndii.

¹³ Naⁿm'a^{n!} ñe'cwii ñ'oom joona, ndo' cantyjati najndā na la'xmaⁿna ñequio na cwitsaⁿntjomna nñe'quiana jo' nnom quioo'jndii'ñeeⁿ.

¹⁴ Nqui na^{n!}ñeeⁿ nl'ana tia' nacjoo' Catsmaⁿ, s̄aq jom nnaⁿñê ñ'eⁿndye joona ee cwiluiñê Ta jo ndaaⁿ cha'tso nn'a na cwiluiitquiendye ndo' na cwiluiñê na matsaⁿntjoom cha'tsondye nn'aⁿ na cwitsaⁿntjom. Ndo' mati nquiee nn'aⁿ na

t'maⁿ Ty'ooots'om, joona nla'jomndyena ñ'eⁿ nquii
Catsmaⁿ, ee cwiluiindyena nn'aⁿ na jndä tjeii'ñê
cwentaaⁿaⁿ ndo' cwila'candaaⁿndyena jo nnoom.

15 Quia jo' tsoti ángel'ñeeⁿ nooⁿ:

—Ndaa na tco'na['] na nty'ia['] na cwitjom yuu na
wacatyeeⁿ sculjaal'ñeeⁿ, jo' jo' ma'moⁿna['] nn'aⁿ na
jndyendye na jnaⁿ ticwii cwii ndyuua, ndo' ticwii
cwii nnom nn'aⁿ na tjachuii'ndye, ñequio ticwii
cwii nnom na tjachuii' ñ'oom na cwila'neiⁿna.

16 Ndo' joo nqui ndei'jndye na nty'ia['] na ntyjoo
xqueⁿ quioo'lndii na cwit'moogⁿna['] nqui nn'aⁿ na
cwiluit'maⁿndye, nncue'ntyjo na joona nnc'omna
na jndoona sculjaal'ñeeⁿ. Nla'tyuii'na jom ndo'
cha'cwijom nl'ana na nljoo'ñê na ñecasei'ñê.
Nntquiina seiiⁿeⁿ ndo' nla'cona jom ñ'eⁿ chom.

17 Ee s'aa Ty'ooots'om naquii' n'omna
na cal'ana cantyja na seijndaa'ñê hasta
nntseicandaaⁿñeñ'eⁿna['] ñ'oom na tqueⁿtyeeⁿ.
Jo' chii nnc'omna na ñecwii ñ'oom joona
ndo' nñe'quiana najndeii na la'xmaⁿna nnom
quioo'lndii.

18 Ndo' juu sculjaal'ñeeⁿ na tco'na['] na nty'ia[']
ma'moⁿna['] tsjoom t'maⁿñeeⁿ na maqueⁿna['] xjeⁿ
cha'tso nn'aⁿ na t'maⁿ cwiluiindyae tsjoomnancue.

18

Na tyuii' tsjoom Babilonia

1 Quia jndä teinom na tuii na luua', nty'iaaya cwi-
icheⁿ ángel na jnaⁿ cañoom'luee na jndyocue. Jeeⁿ
t'maⁿ najndeii tseixmaanⁿ ndo' juu na caxueeñê
seixueeñena['] cha'waa tsjoomnancue.

2 Ndo' teic'uaa jndeii seixuaⁿ, tsoom:

—Jndā tyuii', jndā tyuii' tsjoom t'maⁿ Babilonia. Tsjoom'ñeeⁿ tseixmaⁿna' w'aa naⁿjndii ñequio yuu cwic'eeⁿ cha'tso espíritu na cwajndiindy. Ndo' tseixmaⁿna' yuu cwentaa' ticwii cwii nnom cantsaa na cwajndiindy ndo' ts'iaaⁿndye.

³ Ee cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue jndā jla'ntjeiⁿndyena cantyja 'naaⁿ' tsjoom'ñeeⁿ, cha'cwijom cwicandyena mach'ee sculja'a' na matseijnqooⁿoⁿ n'omna. Ndo' nn'aⁿ na cwiluiit'maⁿndye na cwitsa'ntjom tsjoomnancue jndā jla'ndaa'ndye cheⁿnquiee cantyja 'naaⁿ' tsjoom'ñeeⁿ, cha'cwijom cwe' m'aⁿyana ñ'eⁿ sculja'a'. Ndo' nn'aⁿ nt'omcheⁿ njoomnancue na cwila'jndā ndo' cwindaⁿa teityandyena nc'e nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ cha'tso na queeⁿ n'omna, tical'ana xjeⁿ na jla'catsuuna s'om 'naaⁿna.

⁴ Jndā jo' jndiiya cwiicheⁿ jndyee na teic'uaa cañoom'luee. Matso:

—O nn'aⁿya na la'xmaⁿyo' cwentaya, calui'yo' quii'ntaaⁿ nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ cha tints'aana' na mati 'o nla'jomndyo' jnaaⁿna, ndo' jo' jo' nntjom'yo' nawi' t'maⁿ na nntjoomna.

⁵ Ee jndā teicanto' jnaaⁿna hasta cañoom'lueecheⁿ ndo' Ty'oots'om ñjom ts'oom natia na la'xmaⁿna.

⁶ Jo' chii cal'a'yo' nawi' ñ'eⁿ nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ cha'xjeⁿ ñel'a joona ñequio nt'omcheⁿ. We ndii' nnjoom nl'a'yo' cha'cwijom cwila'c'u'yo' joona 'naⁿ na ñjom waso, jo' jo' nawi' na nntjoomna, cha'xjeⁿ na l'a joona ñ'eⁿ nt'omcheⁿ. We ndii' najndā nawi'ñeeⁿ nñe'quia'yo' ndaⁿana.

⁷ Cantyjati na tyola't'maaⁿndye cheⁿnquiee nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ ndo' tical'ana xjeⁿ cantyja na

ya tyom'aⁿna, malaa'ti' cal'a'yo' na nlquiina' joona ndo' na cwajndii nntjoomna. Ee na jla'tiuuna naquii' n'omna: "Jaa m'a^antyaa^{nya} na cwitsa^{ntjoo}nya. Tyoo'ndiina' jaa na nnc'oo^{nya} cha'na cwii yuscu na jnd^a ljoñe. Jaa xocatjoo^{nya} na nnc'oo^{nya} na cwityua^{aya}."

8 Manc'e na luala' waa, jo' chii majndeiiito t'maⁿ nlco'wi'na' nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ. Nncwje nn'aⁿ ndo' nnquioo jndo' t'maⁿ ndo' t'maⁿ nntseichjoo'na' n'om nn'aⁿ. Ndo' nlco tsjoom'ñeeⁿ ñ'eⁿ chom. Ee nquii Ty'qots'om na macu'xeeⁿ nn'aⁿ, t'maⁿ waa najndeii na cwiluiñê.

9 Ndo' nquiee nn'aⁿ na cwiluiindyena na cwitsa^{ntjom} njoomnancue, t'aa'ndyena ñequio natia na tseixmaⁿ tsjoom'ñeeⁿ, na t'cal'ana xjeⁿ, jla'c^{ona} 'naaⁿna ñ'eⁿ natia na tyol'ana. Naⁿñeeⁿ nntyueena ndo' nla'xuaana quia na nnty'iaana na cwi'oowa ndioom na cwico tsjoom'ñeeⁿ.

10 Tquia nncwintyjee'na na nquiaana nawi' t'maⁿ na cwitjoom nn'aⁿ. Nluena:

—Wi', wi' matjom tsjoom t'maⁿ, juu tsjoom Babilonia na t'maⁿ cwiluiñena'. Ee ñejomto ty-jee'cañoom na macowi'na' juuna'!

11 Mati nn'aⁿ nt'omcheⁿ ndyuua na cwila'jnda ndo' cwinda^a nntyueena ndo' nntseichjoo'na' n'omna cantyja 'naaⁿ' tsjoom'ñeeⁿ. Ee tjaa 'ñeeⁿ cwii 'ndiina' na ñe'catseijndati 'naⁿ na cwinda^aana.

12 Joona cwilei'chona canchuu s'omcajaⁿ, s'omxuee, ljo' na jeeⁿ jnda, ta' perlas, liaa lino na jeeⁿ ya, liaa seda, liaa colo catsioo' ñequio colo wee. Ndo' cwinda^aana cha'tso nnom n'oom na jeeⁿ cachina', ñ'eⁿ cha'tso 'naⁿ na tuiina' ñ'eⁿ tsei'jndyee' elefante, ñ'eⁿ jndye 'naⁿ na tuiina' ñ'eⁿ

n'oom na jndati, ñ'eⁿ 'naⁿ na tuiina' s'omwee, ñ'eⁿ xjo hierro, ndo' ñ'eⁿ tsjо́ mármol.

13 Mati cwilei'chona canchuu tscwaa canela, ñ'eⁿ jndye nnom 'naⁿ na cachi, ñ'eⁿ suu, ñ'eⁿ ntsuee' ts'oom mirra na cwiluii ndaaljaa', ñ'eⁿ cwiicheⁿ ntsuee' ts'oom na cwiluii nasei. Ndo' ñ'eⁿ canchuu winom, seitye, jndqa tyoo' ya, ñ'eⁿ lqueeⁿ jndqa tyoo'. Mati ntmaaⁿ catsondye, ñ'eⁿ canmaⁿ, ntmaaⁿ catso, ñ'eⁿ tornom na cwicantyjandyeyo', ndo' ñ'eeⁿ jndye nn'aⁿ na cwiwil'uandye na candye'ntjomtyeⁿ, na juu ts'iaaⁿ ñeeⁿ matseijomna' cha'cwijom cwiwil'ua añmaaⁿ nn'aⁿ.

14 Ndo' nlue nn'aⁿ cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ:

—Cha'tso 'naⁿ na tyolaqueeⁿ n'om'yo', jndqa nty-cwii cantyja 'naaⁿna'. Ndo' cha'tsoti 'naⁿ na yati na quit'maⁿ n'om'yo' ñequio cha'tso na neiⁿncō nquiu'yo', jndqa tsuundyo' cantyja 'naaⁿna'. Tajom nn̄ts'aannda'na' cha'xjeⁿ na ñet'om'yo'.

15 Ndo' joo nn'aⁿ na cwila'jnda ndo' cwindqa, cantyja 'naaⁿ nmeiⁿ jndqa teityandyena. Tquia nncwi'ntyjee'na na mati joona nquiaana nawi' t'maⁿ na nntjoom nn'aⁿ. Nntyueena ndo' nla'xuaana na matseichjoo'na' n'omna.

16 Nluena:

—Wi', wi' matjom tsjoom t'maⁿ. Ee tsjoom'ñeeⁿ tyocwee' nn'aⁿ liaa lino na yati, ñequio liaa colo catsioo', liaa colo wee. Tyola'tycwi'ndyena s'om cajaⁿ, ta' ljo^l na jeeⁿ jnda, ndo' ta' perlas.

17 Saq ñejomto mana ntycwii cantyja na tyandye naⁿñeeⁿ.

Ndo' cha'tso nn'aⁿ na cwilei'cho l'aandaas, ñequio nn'aⁿ na cwi'ooñjomdye joona', ñequio

naⁿntjom na cwil'a ts'iaaⁿ naquii' l'aandaa, ñequio cha'tsondye nn'aⁿ na cwita'ntjom cantyja 'naaⁿ joona', tquia tyomei'ntyjee' naⁿ'ñeeⁿ.

18 Yocheⁿ na nty'iaana ndioom na cwico tsjoom'ñeeⁿ, tyola'xuaana, tyoluena:

—Tijoom ñetuaa cwii tsjoom na jeeⁿ tyañe cha'na tsjoomwaa'.

19 Tyotioona ts'o jndaq nqueⁿna, tyotyueena na chjoo' n'omna. Tyola'xuaana, tyoluena:

—Wi', wi' matjom juu tsjoom t'maⁿ. Cha'tsondyo jaa na cwita'ntjooⁿya ñequio l'aandaa, juu na tyañe tsjoom'ñeeⁿ seityana' jaa. Saa ñejomto tyuii'ñ'eⁿna'.

20 'O na m'aⁿ'yo' cañoom'luee, c'om'yo' na neiⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ' tsjoom'ñeeⁿ. Ndo' mati 'o nn'aⁿ na tqueⁿlju' Ty'oots'om n'om'yo', ñequio 'o apóstoles ñequio 'o profetas, je' je' c'om'yo' na neiⁿ'yo'. Ee na jndaq tioomndyena s'aa Ty'oots'om na tyota'wi'na 'o.

21 Jndaq jo' nty'iaya cwii ángel na jeeⁿ jndeii, seiweenⁿ cwii tsjo' t'maⁿ cha'cwijom tsjo'suu na cwitua. Tjoom'm juuna' ts'om ndaaluee. Tsoom:

—Maluua' matseijomna' na cwityuii' tsjoom t'maⁿ Babilonia. Tajom nleitquioo'nnda'na'.

22 Ndo' naquii' tsjoom'ñeeⁿ tajom nndiinnda' ts'aⁿ na c'uaa cwitjoo' música, cha'na arpa, ts-maaⁿ, ntu. Mati tajom nleitquioo'ñennda' cwii ts'aⁿ na sei'naaⁿ'ya cwii nnom ts'iaaⁿ, meiⁿ tajom nleic'uaannda' na nntua ñ'eⁿ tsjo'molinom.

23 Naquii' tsjoom'ñeeⁿ tajom nleixueennda' chom lámpara. Ndo' tajom nleic'uaannda' na cwiwit'maaⁿ' na macoco ts'aⁿ. Nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ na tyola'jnda ndo' tyondaq ñet'oomna' na

tyoluiit'maⁿndyetina quii'ntaaⁿ cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue. Ndo' ts'iiaⁿ calua' na l'a nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ, tquiu'nn'aⁿna' nn'aⁿ cha'waa tsjoomnancue.

²⁴ Ndo' seicanooⁿna' na nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ jla'cwjeena profetas ñequio nn'aⁿ na jnd^a tqueⁿljoom'm n'om. Mati waa jnaaⁿna na tcwe' nioom cha'tso nn'aⁿ tsjoomnancue na jnd^a tja nc'e na cwila'yu'.

19

¹ Jnd^a teinom na nmeiiⁿ, jndiiya na teic'uaa jndyee cwii tmaaⁿ nn'aⁿ na jndyendye na m'aⁿ cañoom'luee. Cwiluena:

Aleluya. Nquii Ty'ooots'om cwentaaya tseixmaaⁿ na cwilui'n'maaⁿndyo.

Maty'iomna' na calawaqandyaya jom, ee nqueⁿ tseixmaaⁿ najneiⁿ.

² Macu'xeeⁿ nn'aⁿ cha'xjeⁿ na maty'iomyana' ndo' ñequio ñ'oom na mayuu'.

Ee jnd^a tu'xeen juu sculjaa' na jndye ñ'oom niom cantyja 'naaⁿ,

tsaⁿ na sei'ndaal' nn'aⁿ tsjoomnancue na cwe' tyom'aⁿyana ñ'eⁿñeeⁿ.

Ee jnaaⁿ juu na tja nn'aⁿ cwentaa' Ty'ooots'om na tyondye'ntjom nnoom,

jo' chii s'aan na tioomñe tsaⁿñeeⁿ.

³ Ndo' cwiicheⁿ cwii ndii'jluena:

—Aleluya. Ticantycwii na cwi'oowa ndioom na cwico tsjoom'ñeeⁿ.

⁴ Ndo' joo ntquiuu nchoo' ñequiee nn'aⁿ na cwiluiitquiendye ñequio joo ñequiee naⁿ na ta'ndo',

ty'eta'nquiona nnom nqueⁿ na wacatyeeⁿ tio. Ty-
ola't'maaⁿndyena jom, tyoluena:

—Aleluya. Amén.

⁵ Quia jo' teic'uaa cwii jndye nacañoom['] tio, tso:
Cha'tsondyo' 'o na cwindye'ntjom'yo' nnom

Ty'oots'oomya,
cala't'maaⁿndyo' jom.

'O nn'aⁿ na cwicatyue'yo' jom, meiiⁿ na cje
cwil'a'yo', meiiⁿ na t'maⁿ cwiluiindyo',
cala't'maaⁿndyo' jom.

Na nncoco juu na cwiluiñe Catsmaⁿ

⁶ Quia jo' jndiiya na teic'uaa cha'cwijom na
cwila'neiⁿ jndyendye nn'aⁿ, cha'cwijom na
c'uaa 'ndyoo jndaa, ndo' cha'cwijom na jndeii
cwila'xuaa ntsuee. Tyoluena:

Aleluya. Nquii Ta Ty'oots'om cwentaaya, cha'tso
nnom najndeii matseixmaaⁿ,
m'aaⁿ na matsa'ntjoom.

⁷ C'ooⁿya na neiiⁿya. Cats'aana' na t'maⁿ na neii^{n!}
n'ooⁿya, ndo' calawaqandyaya jom.

Ee jndā tue'ntyjo na manncoco nquii Catsmaⁿ.

Ndo' tsaⁿ na nluiñe scoom'm mam'aaⁿc'eeñe.

⁸ Macwee liaa lino na jeeⁿ ya na jndā jndaa', cax-
ueena' ndo' lju'na'.

Juuna' tseixmaⁿa' cha'tso nnom ts'iaaⁿ na
maty'iomyana' na ñel'a nn'aⁿ na tqueⁿ
Ty'oots'om na lju' n'om.

⁹ Quia jo' tso ángel nooⁿ:
—Luua catseiljei!: “Jeeⁿ neiiⁿ nn'aⁿ na maquee^{n!}
Ty'oots'om na cala'jomndye nantquie na macoco
juu Catsmaⁿ.”

Jndā chii tsoom nooⁿ:

—Ñ'oommei^{n!} la'xma^{nna!} ñ'oom na mayuu' na matseineiⁿ nquii Ty'oots'om.

¹⁰ Quia jo' tcoo'a xtya jo nc'ee ángel'ñeeⁿ na nnt-seit'maa^{n'ndyo} jom. Saq tsoom nooⁿ:

—Tintsa' na luaa! ee tjom na cwindya'ntjooⁿya nnom Ty'oots'om ñ'eⁿndyu' ñequio nquiee nc'ia' na cwiljoo'ndyetyeⁿ cantyja 'naa^{n!} ñ'oom naya na t'moⁿ Jesús. Macanda nquii Ty'oots'om cat-seit'maa^{n'ndyu}.

Ee ñ'oom na cwitjei'yuu'ndye nn'aⁿ cantyja 'naa^{n!} Jesús, ljo'yu la'xma^{nna!} ñequio ñ'oom' Ty'oots'om na tyoñequia profetas.

Ts'aⁿ na ljo caso canchii'

¹¹ Quia jo' nty'iaya na wanaaⁿ cañoom'luee. Teitquioo'ñe cwii caso canchii' ndo' nqueⁿ na ljoom juuyo' matseicajndyuna' jom tsaⁿ na ñe'cwii na mach'eeⁿ ndo' na mayom'm. Macu'xeeⁿ nn'aⁿ cha'xjeⁿ na maty'iomyana' ndo' mach'eeⁿ tia' nacjoo nn'aⁿ na cwi'oo nacjoom'm.

¹² N'omnnoom matseijomna' cha'cwijom ntsachom ndo' jndye corona ñjom xqueenⁿ. Waa xue^{n'e} na teiljeiina' nacjoom'm na macanda nqueⁿ ntyjeeⁿ, tjaa'nan'ñeeⁿ caljeii.

¹³ Cweⁿ cwii liaatco na teicoo'ñ'eⁿna' niom'. Ndo' xue^{n'e} na nquiui nn'aⁿ, jo' jo' Ñ'oom' Ty'oots'om.

¹⁴ Ndo' joo na cwiluiindy'e sondaro cañoom'luee, ty'entyjona naxeen^{n'e} na ntyjondyena catso canchii!. Cwee'na liaa canchii' na lju'na' na tuiina' ñ'eⁿ lino na jeeⁿ ya.

15 Quii' 'ñom ndii' cwii xjo na jeeⁿ taa. Juuna' ma'moⁿna' na nncu'xeeⁿ nn'aⁿ njoomnancue. Ndo' juu na nntsa^lntjoom t'maⁿ nlco'wi'na' joona. Cha'xjeⁿ cwinchjee nn'aⁿ t̄auva na nluii' ndaa'na', maluaa' matseijomna' na nnts'aaⁿ joo nn'aⁿ na tiñe'quiandye cantyja 'naaⁿaⁿ. Ee nquii Ty'ooots'om na matseixmaⁿñ'eeⁿ cha'tso nnom na jndā, cantyjati na matseiw'eeⁿ, maluaa' nnts'aaⁿ na nlco'wi'na' naⁿñneeⁿ.

16 Cjoo' liaⁿaⁿ ndo' cjoo' tcween'eⁿ jndā teiljeii xueⁿeⁿ na matsona': "Ja cwiluiindyō na matsa^lntjoⁿya cha'tsondye nn'aⁿ na cwitsa^lntjom. Ja t'maⁿ cwiluiindyō jo ndāq̄a cha'tso nn'aⁿ na cwiluiit'maⁿndye."

17 Jndā chii nty'iaya cwii ángel na meintyjee' naquii' ñe'quioom'. Jndeii matseixuaⁿ na maqueⁿeⁿ cha'tso cantsaa na ma'ntyja tsjo'luee. Matsoom:

—Quio'yo' cala'jomndyo' nantquie t'maⁿ 'naaⁿ! Ty'ooots'om.

18 Quio'yo' na nntquie'yo' sei'ts'o 'naaⁿ nn'aⁿ na t'maⁿ n'iaaⁿ cwila'xmaⁿ, nn'aⁿ na cwitsa^lntjom sondaro, nn'aⁿ na cwiluiindyē sondaro, sei'ts'o 'naaⁿ catso, mandiñ'eeⁿ nn'aⁿ na ñentyjondye jooyo'. Jndyendye nn'aⁿ nntquie'yo' sei'ts'o 'naaⁿna, mati ñ'eeⁿ nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿndo' nn'aⁿ na m'aaⁿ xjeⁿ 'naaⁿ ñ'eⁿ nn'aⁿ na cje m'aⁿ, ndo' nn'aⁿ na jndā tquiendye.

19 Ndo' nty'iaya juu quio'o'jndii tquiee ñequio cha'tso nn'aⁿna cwiluiitquiendye na cwitsa^lntjom tsjoommancue ñequio sondaro 'naaⁿna. Tjomndyena na nl'ana tia' nacjoo' nqueⁿ na ljoom caso canchii' ndo' nacjoo sondaro 'naaⁿaⁿ.

20 Ndo' nqueⁿ na ljoom caso canchii' ñequio sondaro 'naaⁿ'aⁿ jnaⁿndyena tia'ñeeⁿ. T'uena quioo'jndii tquiee ñequio quioo'jndii na jnd^a we. Juu tsaⁿ na jnd^a we jo', tyoñequiaa ñ'oom cantu, tyoch'ee 'naaⁿ t'maⁿ cantyja najndeii quioo'jndii tquiee. Tyonquiu'nn'aⁿ tsaⁿ'ñeeⁿ cha'tso nn'aⁿ na tquiandye na tyocañoom ljeii 'naaⁿ quioo'ñeeⁿ lueena oo cantaana, ndo' tyola't'maaⁿndyena na jlui'tsjaaⁿ'ñe juuyo'. Quia jo' nqueⁿ na ljoom caso canchii' tjoom'm wendye naⁿ'ñeeⁿ na tando' naquii' ndaaluee chom yuu na cwico ljo^o sufra.

21 Ndo' cha'tsondye sondaro 'naaⁿ naⁿ'ñeeⁿ na cwi'ndiina' tj^ana. Ee nqueⁿ na ljoom caso canchii', seicwjeⁿ joona ñ'eⁿ xjo na macalui'nom quii' 'ñom. Ndo' cha'tso cantsaa tcwa'caxii'ndyeyo' sei'ts'o 'naaⁿ naⁿ'ñeeⁿ.

20

Cwii meiⁿ ndyu

1 Jnd^a chii nty'iaya cwii ángel na jnaⁿ cañoom'luee, jndyocueen. Ñ'oom ts'ow'aa na nmaaⁿ yuu na ticantrycwii na njoom ndo' ñ'oom ts'uaaxjo ta.

2 T'ueeⁿ catsoomjndii, juu catsuu tquiee na maxjeⁿ teiyo m'aaⁿ, juu na cwiluiiñe tsaⁿjndii ndo' Satanás. Seityeeⁿ juu na cwiljoo'ñetyeⁿ cwii meiⁿ ndyu.

3 Ndo' tjoom'm tsaⁿ'ñeeⁿ naquii' yuu na ticantrycwii na njoom. Jnd^a jo' seicoom'm ndo' tuaa teincuu' na nnaanⁿ jo' jo', cha tacalui' tsanⁿ'ñeeⁿ na ñequiu'nn'aⁿtyeeⁿ nn'aⁿ njoomnancue. Quia jnd^a jnd^aq^a cwii meiⁿ ndyu'ñeeⁿ maxjeⁿ matsona' na nnaⁿ'ñeyaaⁿ cwe' tiyo.

4 Jndā chii nty'iaya jndye ndio na meindyuaandye nn'aⁿ na jndā to'ñoom ts'iaaⁿ na nntu'xeⁿna nn'aⁿ. Ndo' mati nty'iaya añmaaⁿ nn'aⁿ na jndā jnoⁿ cantyo' cwe' nc'e na tjei'yuu'ndyena cantyja 'naaⁿ! Jesús, ndo' na tyoñe'quiana ñ'oom! Ty'ooots'om. Naⁿ!ñeeⁿ ticala't'maaⁿndyena quioo'jndii, meiⁿ juu na jlui'tsjaaⁿñeyo!. Tînquiandyena na nluii ljeii 'naaⁿyo' cantaana mein lueena. Naⁿ!ñeeⁿ nty'iaya na tando'nnda'na na jndā tjāna ndo' sa'ntjomna ñequio Cristo cwii mein ndyu.

5 Jo' luua' najndyee na cwitando'xco nn'aⁿ. Saa nt'omcheⁿ nn'aⁿ na jndā tja, ticatando'nnda'na hasta quia jndā jndāq^a cwii mein ndyu'ñeeⁿ.

6 Matio'naaⁿñe Ty'ooots'om joo nn'aⁿ na cwila'jomndye na cwitando'nnda' najndyee, ee cwiluiindyena na lju' n'omna. Juu na nncwje nn'aⁿ na jndā we, xocat'uiina' joona ee tjaajajndeeii na matseixma'na! ñ'eⁿndyena. Nla'xma'na ntyee cwentaa' Ty'ooots'om ndo' Cristo. Ndo' nntsā'ntjomna ñ'eⁿñê cwii mein ndyu.

7 Quia na jndā jndāq^a cwii mein ndyu'ñeeⁿ, nnndyaañe Satanás yuu na chu'tyeⁿñê

8 cha nlueeⁿeⁿ na nncjaanquiu'nn'aⁿ Gog ñ'eⁿ Magog, jo' jo' nn'aⁿ na m'aⁿ cha'waa tsjoomnancue. Ndo' nntseitjoom sondaro 'naaⁿ naⁿ!ñeeⁿ na nl'ana tia!. Jndyendyena hasta matseijomna' cha'na jndye tei' 'ndyoo ndaaluee.

9 Ndo' nty'iaya na jnaⁿna cha'waa tsjoomnancue. Ty'etcuundyena cha'waa ndyuua ndo' tjaalndyena tsei juu tsjoom na jeeⁿ candya' ts'om Ty'ooots'om, yuu na cwic'eeⁿ nn'aⁿ na maqueen na lju' n'om. Saq seiquioom chom nacjoo

sondaro'ñeeⁿ, seicoñ'eⁿna' joona.

¹⁰ Ndo' juu tsa^rjndii na tquiu'nn'aⁿ joona, tju'na' jom naquii' ndaalueechom yuu na cwico ljo' sufra. Jo' jo' m'aaⁿ quioo'jndii tquiee ñequio ts'aⁿ na tyoñequiaa ñ'oom cantu. Naxuee natsjom ticanty-cwii na maco'wi'na' joona jo' jo'!

Cwitu'xeⁿndye nn'aⁿ mach'ee Ty'oots'om

¹¹ Jndä jo' nty'iaya cwii tio canchii' na jeeⁿ t'ma'na' ndo' nty'iaya nquii Ty'oots'om na wacatyeeⁿ nacjoo' juuna'. Tsjoomnancue ñ'eⁿ tsjo^rluee jndä tsuuñ'eⁿna' jo nnoom.

¹² Mati tco'na' noqⁿ na nty'iaya l'oo, joo nn'aⁿ na tyoluiit'maⁿndye ñequio nn'aⁿ na tjaan ljo' ty-ola'xmaⁿ. Meintyjee' naⁿñeeⁿ jo nnom tio canchii'ñeeⁿ. Jndä chii sein'meiiⁿ Ty'oots'om cha'tso libro na chona' ljeii na matseicanooⁿna' cantyjati na ñel'a l'oo'ñeeⁿ. Cantyja 'naaⁿ joo ñ'oom'ñeeⁿ tu'xeⁿndyena. Ndo' mati waa cwiichenⁿ libro na chuuna' ncuee nn'aⁿ na la'xmaⁿ na cwita'ndo', jndä sein'meiiⁿeⁿ.

¹³ Ndo' sei'ts'o 'naaⁿ nn'aⁿ na tja^r naquii' ndaaluee, jndyaandyena jo' jo'. Ndo' añmaaⁿ nn'aⁿ na jndä tja^r na m'aⁿ yuu na meindoo' l'oo, jndyaandyena jo' jo'. Quia jo' cha'tsondye naⁿñeeⁿ tu'xeeⁿ joona cantyjati na jndä ñel'ana.

¹⁴ Xjeⁿñeeⁿ juu na mach'ee na cwiwje nn'aⁿ ndo' ñequio tsjoom l'oo, tjoom'm joona' ndaaluee chom. Juu ndaaluee chom tseixmaⁿna' na jndä we na cwiwje nn'aⁿ.

¹⁵ Ndo' 'ñeeⁿ juu na tîcwiljeii xuee' nacjoo' libro na chuuna' ncuee nn'aⁿ na la'xmaⁿ na cwita'ndo',

tsa^{n!}ñeeⁿ tjoom^{'m} juu naquii['] ndaaluee chom.
Luua['] waa na tco^{'na'} nooⁿya.

21

Tsjo'luee xco ñequio tsjoomnancue xco

¹ Quia jo' nty'ianooⁿ tsjo^{'luee} xco ñequio tsjoomnancue xco. Ee jnd^a ntycwii cantyja 'naa^{n!} tsjo^{'luee} najndyee ñequio tsjoomnancue najndyee. Ndo' tatja'a^{'na} ndaaluee cwii cuaa.

² Ndo' nty'iaya tsjoom Jerusalén xco, tsjoom na lju['] cwiluiñe. Jna^{nna'} cañoom^{'luee} na m^{'aa}ⁿ Ty'ooots'om, tycwi^{'na'} cha'cwijom cwii yuscundyua na manncoco ñ'eⁿ saa'.

³ Quia jo' jndiiya na jndeii teic'uua matseineiⁿ ángel cañoom^{'luee} na m^{'aa}ⁿ Ty'ooots'om, matso:

—Je' mam'aaⁿ Ty'ooots'om ñ'eⁿ nn'aⁿ. Jnd^a ljoo^{'ñetyee} ñ'eⁿndyena ee maqueenⁿ joona na nn'aⁿaⁿ. Nqueⁿ nnc'oomñê ñ'eⁿndyena ndo' nnt-seixmaaⁿ Ty'ooots'om cwentaana.

⁴ Ticwii cwii ndaanda^ana nncuee'ñê. Taxocwjena jo' jo'. Taxoc'omna na chjoo['] n'omna, meiⁿ taxocatyueena, meiⁿ na taxoquitina['] joona. Ee jnd^a teinom cantyja na ñetjoomna najndyee.

⁵ Quia jo' nqueⁿ na wacatyeen^{tio}, tsoom:

—Que^{n!} cwenta, mats'aa na caluiixco cha'tso.

Mati tsoom nooⁿ:

—Luua catsei^{ljei} ee ñ'oommeiiⁿ, ñ'oom na mayuu['] joona[']. Nndaa^a ntyjaatyeⁿ ts'om ts'aⁿ joona['].

⁶ Ndo' tsoticheenⁿ nooⁿ:

—Jnd^a jndaa['] cha'tso. Ja m^{'aa}nya cwii tjoocheneⁿ na nluii cha'tso, ndo' maxjeⁿ nnc'ooⁿya quia na jnd^a ntyue cha'tso. Cwiluiindy^o x'e cha'tso ndo'

mati ntyjii chiuu cwintycwiina'. Juu ts'aⁿ na ñe'c'uu ndaa, ja cwe' yuu nñequia ndaa xo' nc'uu, ndaa na mañequiaana' na wando' ts'aⁿ.

⁷ 'Neeⁿ juu na jndā jnaⁿñe nacjoo' natia, cha'tso nayameiⁿ nnadaa'. Ndo' ja nluiindyo Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ ndo' jom nluiiñē jndaaya.

⁸ Saq nn'aⁿ na cwitjeii'ndye cantyja 'naⁿya ee na cwicatyuena, ndo' nn'aⁿ na ticala'yū', ñequio nn'aⁿ na jndā jlui' cha'tso nnom natia l'a, nntiomna' joona naquii' ndaalueechom. Ndo' mati nn'aⁿ na cwila'cwjee nc'iaa, nn'aⁿ na cwe' m'aⁿya ñ'eⁿ nc'iaa, nn'aⁿ na calua'ndye, nn'aⁿ na cwila't'maaⁿndye 'naⁿ na cwe' nn'aⁿ n'l'a, ñequio naⁿcantu, maxjeⁿ cha'tsondyena jndā teijndaa' na nntiomna' joona naquii' ndaalueechom na cwico ljo' sufra. Jo' jo' yuu na jndā we na cwiwje nn'aⁿ.

Tsjoom Jerusalén xco

⁹ Quia jo' tyjee'cañoom cwii na ntquiee'ndye ángeles na ñejleicho ntquiee' waso na too' ntquiee' nnom nawi' na macanda. Tqueenⁿ tsaⁿñeeⁿ ja, tsoom:

—Candyo' ndo' m'mooⁿya njom' yuscu na waa ñomcaa', juu nluiiñē scuu' nquii Catsmaⁿ.

¹⁰ Quia jo' tco'na' nooⁿ na nty'iaya cantyja na t'moⁿ Espíritu Santo. Tjañ'oom ángel'ñeeⁿ ja yuu waa cwii sjo t'maⁿ na ndye. Jo' jo' t'moⁿ nooⁿ tsjoom t'maⁿ Jerusalén, tsjoom na lju' cwiluiiñena'. Jnaⁿna' cañoom'luee na m'aaⁿ Ty'oots'om, jndy-ocuena'.

¹¹ Ñ'oomea' nacaxuee na tseixmaⁿ nquii Ty'oots'om. Maco'na' lui' cha'cwijom cwii tsjo' na jeeⁿ ndya' jnda, cha'na tsjo' jaspe, ndo' xueena' cha'cwijom tsioo.

12 Ndiocheⁿ tsjoom'ñeeⁿ meintyjee' tatiom t'maⁿ na jeeⁿ ndye. Niom canchoo'we ndyueel'a tatiom'ñeeⁿ, ndo' meintyjee' cwii cwii ángel na cwii cwii 'ndyooots'a. Mati ncuee canchoo'we ntmaaⁿ ntseinda Israel teiljeii cwii cwiina' nacjoo' cwii cwii 'ndyooots'a.

13 Ndyee ndyueel'a niom jo ndo' na macalui' ñe'quioom', ndyee ndyuel'a niom jo ndo' na m'aⁿ cancjuu ntquiee', ndo' jo ndo' na m'aⁿ caxjuu tsoom'naaⁿ, ndo' cantyja na majaacue ñe'quioom'.

14 Tuii tsian^tsjo' tatiom tsjoom'ñeeⁿ ñ'eⁿ canchoo'we ljo' na jeeⁿ nt'maⁿ. Ndo' canchoo'we apóstoles, teiljeii xuee' cwii cwii joona nacjoo' cwii cwii tsjo'ñeeⁿ.

15 Nquii ángel na seineiⁿ ñ'eⁿndyo maleiñ'oom cwii ts'oomxjeⁿ na tuiina' ñ'eⁿ s'om cajaⁿ. Ñ'eⁿ juuna' nncwjeeⁿeⁿ xjeⁿ tsjoom'ñeeⁿ, ñequio tatiom na meintyjee' ndiocheⁿ ndo' ñequio ndyueel'a tatiom'ñeeⁿ.

16 Juu tsjoom'ñeeⁿ ljo'yu xjeⁿ nquina', ñe'cwii xjeⁿ cantyja na tmeiⁿna' ndo' cantyja na tcona'. Quia jo' tjeiiⁿeⁿ xjeⁿ cwii ntyja^a' tsjoom'ñeeⁿ ñequio ts'oomxjeⁿ 'naaⁿaⁿ. Tue'ntyjo cha'na we meiⁿ waljoo' we siaⁿnto kilómetros na tco juuna'. Ñe'cwii xjeⁿ cantyja na tcona' ñequio na tmeiⁿna' ñequio na ndyena'.

17 Mati tjeiiⁿeⁿ xjeⁿ tatiom cwantí na ndyena'. Tue'ntyjo cha'na ndyeen'aaⁿ nchoo' qui nchoo' ñequiee metros na ndyena'. Ndo' ts'oomxjeⁿ na teil'uee'ñe ángel matseijomna' cha'xjeⁿ na tco ts'oomxjeⁿ na cwiwil'uee'ndye nn'aⁿ.

18 Tatiom'ñeeⁿ tuiina' ñ'eⁿ ljo' jaspe, ndo' juu

tsjoom tuiina' ñ'eⁿ s'omcayaⁿ ya. Maco'na' lui'
cha'na mach'ee cwii tsioo na caxuee.

¹⁹ Teichjoom tsiaⁿtsjo['] tatiom tsjoom'ñeeⁿ ñequio
cha'tso nnom ljo['] na jnda. Tsjo['] t'maⁿ najndyee,
tsjo['] cachuii['] na jndyu jaspe, tsjo['] na jnd^a we, na
jndyu zafiro. Tsjo['] na jnd^a ndyee, cachuii['] na
jndyu ágata. Tsjo['] na jnd^a ñequiee, mati cachuii['] na
jndyu esmeralda.

²⁰ Tsjo['] t'maⁿ na jnd^a 'om, colo wee na caljeii
na jndyu ónice. Tsjo['] na jnd^a yom, tsjo['] wee na
jndyu cornalina. Tsjo['] na jnd^a ntquiee^{',} caja^{nna'}
na jndyu crisólito. Tsjo['] na jnd^a ñeeⁿ, cachuii^{'na'}
cha'na ndaaluee na jndyu berilo. Tsjo['] na jnd^a
ñjeeⁿ, colo tscoⁿndaa na jndyu topacio. Tsjo['] na
jnd^a nqui, colo wii na jndyu crisoprasa. Tsjo['] na
jnd^a canchoo[']cwii, colo ts^a na jndyu jacinto. Ndo'
tsjo['] na jnd^a canchoo[']we, colo catsioo['] na jndyu
amatista.

²¹ Canchoo[']we ndyueel[']a na niom tatiom, tuiina'
ñ'eⁿ ta['] perlas. Cwii cwii 'ndyoots'a tuiina' ñ'eⁿ
cwii ta['] perla t'maⁿ. Ndo' nataa t'maⁿ tsjoom'ñeeⁿ
tuiina' ñ'eⁿ s'omcayaⁿ ya. Maco'na' lui' cha'na
mach'ee cwii tsioo na caxuee.

²² Ndo' tjaa'naⁿ wats'om nty'iaya tsjoom'ñeeⁿ,
ee nquii Ta Ty'ooots'om na tseixmaⁿñ'eⁿ cha'tso
nnom najnda, ñequio nquii Catsmaⁿ, joona cwilui-
indyena wats'om cwentaa['] tsjoom'ñeeⁿ.

²³ Ndo' jo' jo' tica^{nna'} ñe'quioom['], meiⁿ chi['] na
nla'xuee. Ee cantyja na caxueeñé Ty'ooots'om
ñequio juu Catsmaⁿ, jo' naxuee jo' jo'.

²⁴ Nn'aⁿ njoomnancue na jnd^a jlui'n'maaⁿndye
nnc'omna cantyja naxuee tsjoom'ñeeⁿ. Ndo'
nn'aⁿ na cwiluiit'maⁿndyeti tsjoomnancue, juu na

matseit'maaⁿ'ñena' joona, nnc'oon'omna juuna'
tsjoom'ñeeⁿ ndo' nla't'maaⁿ'ndyena nn'aⁿ na m'aⁿ
jo' jo'!

²⁵ Tsjoom'ñeeⁿ tjaa'naⁿ natsjom. Jo' chii ticata^a
ndyueel'a tatiom ndiocheⁿ ee ñeⁿnquii'cheⁿ nax-
uee.

²⁶ Nn'aⁿ njoomnancue nnc'oochona cha'tsoti na
ya na la'xmaⁿna ndo' nla't'maaⁿ'ndyena nn'aⁿ na
m'aⁿ jo' jo'!

²⁷ Tsjoom'ñeeⁿ tijoom nncjaaquiee' meiⁿnquia
na tilju', meiⁿ nn'aⁿ na cwajndii cwil'a, meiⁿ
nn'aⁿ na cwila'neiⁿ cantu. Macanda^a nnc'ooquie'
nn'aⁿ na teiljeii ncuee nacjoo' libro cwentaa' juu
Catsmaⁿ. Naⁿ'ñeeⁿ ticanycwii na cwita'ndo'na.

22

¹⁻² Jnd^a jo' t'moⁿ ángel'ñeeⁿ cwii jndaa na
cwinaⁿna' x'ee tio na wacatyeenⁿ Ty'oots'om
ñeiquio Catsmaⁿ. Macaana' xcwe ts'om nataa t'maⁿ
tsjoom'ñeeⁿ. Ndaa na cwinaaⁿ jo' jo' jeeⁿ xueena'
cha'cwijom tsioo ndo' juuna' mañequiaana' na
ticanycwii na cwita'ndo' nn'aⁿ. Mati we ntyja
'ndyoo jndaa meintyjee' n'oom na cwiñe'quia
na cwita'ndo' nn'aⁿ. Ntyja canchoo'we nnom t^a
n'oom'ñeeⁿ, ndo' cwii cwii nnom t^a cwiquiena'
tincwii chi'. Mati tscoo n'oom'ñeeⁿ la'xmaⁿna'
nasei na matsein'maⁿna' nn'aⁿ njoomnancue.

³ Meiⁿcwii nnom nawi' na cwitjoom nn'aⁿ
taxocanty'iaana jo' jo'. Macanda^a nquii
Ty'oots'om nncwacatyeenⁿ tio 'naaⁿ'aⁿ jo' jo' ñequio
Catsmaⁿ ndo' nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnoom
nla't'maaⁿ'ndyena jom.

⁴ Nnty'iaanda^aana jom ndo' nñoom xueⁿ'eⁿ can-
taana.

5 Taxocuaa natsjom ndo' taxoca^{nna'} chom lámpara, meiⁿ ñe'quioom' ee nquii Ta Ty'oots'om cwiluiñé naxuee ndaqana. Ndo' ticantycwii na cwitsq'ntjomna.

Manndyoo' na nndyonnda' Jesucristo

6 Jndq jo' tso ángel'ñeeⁿ nooqn:

—Cha'tso ñ'oommeiiⁿ tjacantyja na mayuu^{nna'}, jo chii nndqa ntyaa'tyeⁿ ts'om ts'aⁿ joona'. Nquii Ta Ty'oots'om cwiluiñé na matseijnooq'n'qⁿ n'om nn'aⁿ na cwiñe'quia ñ'oom'm. Jo' chii jndq jñoom ángel cwentaa^{n'a} na ca'moⁿ ndaq nn'aⁿ na cwindye'ntjomna nnoom ljo' na mawaaxjeⁿ na nluii.

7 Matso Jesucristo:

—Queⁿ'yo' cwenta, matyuaa' nncuaq'cañoqⁿya na m'aⁿ'yo'.

Neiiⁿ ts'aⁿ na matseicandq ñ'oom na chuu librowaa cantyja chiuu cwindyona'.

8 Ja Juan nty'iaya cha'tso nmeiⁿ ndo' jndiiya cantyja 'naa^{nna'}. Ndo' quia na jndq nty'iaya ndo' jndq jndiiya ñ'oommeiⁿ, quia jo' tcoq'a xtyq jo nnom ángel'ñeeⁿ na nntseit'maaⁿ'ndyu^o jom na t'mooqⁿ nmeiⁿ nooqn.

9 Saq tsoom:

—Tintsa' na luaa', ee tjom na cwindyaq'ntjooⁿya nnom Ty'oots'om ñ'eⁿndyu', ñequio nc'ia' na cwiñe'quia ñ'oom'm, ndo' ñequio joo nn'aⁿ na cwila'candq ñ'oom na chuu librowaañé. Macanda nquii Ty'oots'om catseit'maaⁿ'ndyu'.

10 Mati tsoom nooqn:

—Joo ñ'oom na chuu librowaa cantyja chiuu cwindyona', tintseicu' joona' na ticandye nn'aⁿ ee

nc'e na jnda teinndyoo' xjeⁿ na nntseicandaa'ñena'
joona'.

¹¹ Juu ts'aⁿ na mach'ee yuu na ticate'yomyana'
cats'aato na ljo'. Ndo' juu ts'aⁿ na tilju' mat-
seituu, caljoo'ñeto na ljo'. Saa juu ts'aⁿ na mat-
seijomñe ñequio na maty'iomyana', c'oomticheⁿ na
ljo'. Ndo' juu ts'aⁿ na jnda tqueⁿlju' Ty'ooots'om
ts'om, caljoo'ñetyeⁿ cantyja 'naa^{n!}aⁿ.

¹² Matso Jesucristo:

—Mayuu'cheⁿ matyuua['] nncua^q'cañooⁿya.
Nndyoñ'oⁿya naya na maty'iomna' na nnto'ñoom
nn'aⁿ, ndo' nñequiaya jo' nnom cwii cwii ts'aⁿ
cantyjati na s'aa.

¹³ Ja m'aanya cwitjoochenⁿ na nluii cha'tso, ndo'
maxjeⁿ nnc'ooⁿya quia na jnda ntycwii cha'tso.
Ja m'aanya najndyee ndo' m'aanya na macanda.
Cwiluiindyo x'ee cha'tso ndo' mati ntijii chiuu
cwintycwiina'.

¹⁴ Mañequiaana' na neiiⁿ nn'aⁿ na cwitmaⁿlju'
naquii' n'omna ñequio nioom' Jesucristo. Ee
joona wanaaⁿ na nncwinomna ndyueel'a na
nn'ooquie'na quii' tsjoom Jerusalén xco. Ndo'
nndaq nlquie'cañomna ts'oom na nntquiina ta na
mañequiaana' na cwita'ndo' nn'aⁿ.

¹⁵ Saa naxe^{n!} tatiom nnom tsjoom'ñeeⁿ
cwiljoo'ndye nn'aⁿ na tilju' laxmaⁿ ñequio
naⁿcalua', nn'aⁿ na cwe['] cwim'aⁿya ñequio
nc'iaa, nn'aⁿ na cwila'cwjee nc'iaa, nn'aⁿ na
cwila't'maa^{n!}ndye 'naⁿ na cwe['] nn'aⁿ nl'a, ndo'
ticwii cwii ts'aⁿ na neii^{n!} cantu ndo' majo'to
mach'ee.

¹⁶ —Nnco Jesús jnda jñooⁿya ángel cwentaya
na m'a^{n!}yo' na macwji'yuu'ñe cha'tso ñ'oommeiiⁿ

ndaa' 'o, ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji! Ty'oqts'om cwentaa^{n!}aⁿ. Ja cwiluiindyo x'ee ñ'oom cantyja 'naa^{n!} David, ndo' tsjaaⁿ 'naa^{n!} jom na jndyow-icantyjoo!. Ja cwiluiindyo caxjuuncloo.

¹⁷ Nquii Espíritu Santo ñequio joo nn'aⁿ na cwilui-indye scuu! Čatsmaⁿ cwiluena:

—Ta Jesús, candyo!.

Ndo' 'ñeeⁿ juu na mandii na matsei'naa^{n!} ts'aⁿ ñ'oommei^{n!}, catso:

—Candyo!, Ta Jesús.

Ndo' 'ñeeⁿ juu na ñe'c'uu ndaa, candyontyjaa' jom. Ee meiⁿcwil'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na ntyjaa' ts'om na nlui'n'maaⁿñe, candyoc'uu ndaa na cwe'yu na mañequeiaa na cwita'ndo' nn'aⁿ.

¹⁸ Ticwii cwii ts'aⁿ na mandii ñ'oommei^{n!} cantyja chiuu cwindyona' na teiljeii tsomwaaña, ja Juan mañequeiaya na caljeii tsa^{n!}ñeeⁿ na waa na teincuu!. Ee xeⁿ nntseicwaljoo' ts'aⁿ ñ'oom nacjoo' ñ'oommei^{n!}, quia jo' nacjoom'm nntseicwaljoo' Ty'oqts'om cha'tso nawi' t'maⁿ na teiljeii naquii' librowaa.

¹⁹ Ndo' mati 'ñeeⁿ juu na nncwjji! nt'om ñ'oom na teiljeii librowaa cantyja chiuu cwindyona', Ty'oqts'om nncwjji! na wanaaⁿ na nlquii tsa^{n!}ñeeⁿ taa^tts'oom na mañequeiaa na cwita'ndo' nn'aⁿ. Ndo' nnts'aaⁿ na ticwanaaⁿ na nncjaaquiee! tsa^{n!}ñeeⁿ naquii' tsjoom na lju' cwiluiiñena!. We ñ'oommei^{n!} matseineiⁿ librowaa chiuu la'xmaⁿna'.

²⁰ Manquiiti Jesús na macwji'yuu'ñe ñ'oommei^{n!}, matsoom:

—Mayuu'cheⁿ tyuua^t nncua^qcañ^oonya na m'a^{n!}yo'.

Ndo' jaa cwit'qoya nnoom, cwil'uuya:

—Mayuu!. Candyo' 'u Ta Jesús.

²¹ Catio'naaⁿñe Ta Jesús cha'tsondyo' 'o na
macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ. Amén.

**Ñ'oom xco na tqueⁿ ty'oots'om cantxja 'naa'
Jesucristo
New Testament in Amuzgo, Guerrero
(MX:amu:Amuzgo, Guerrero)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guerrero Amuzgo (Amuzgo, Guerrero)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amuzgo, Guerrero

amu

Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amuzgo, Guerrero

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
3a693cf5-26ad-5db1-89e8-29e6d3f52b61